

2015-11-23

KALLELSE FÖREDRAGNINGSLISTA

Styrelsens sammanträde 2015-11-27 klockan 08.15 – 12.00

Lokal: Ungdomstorget, Sveagatan 8. Lokal Tor

1. Mötets öppnande

2. Incheckning

3. Val av justerare

4. Godkännande av dagordning

5. Ledning av samverkan i kranskommunerna

Styrelsen bör diskutera och ta beslut om hur samverkan ska styras i kranskommunerna.

Uppstarten i Vännäs gick trögt och vi bör lära av det. Den första ansatsen som beslutades i styrelsen var att kartlägga insatser i Vännäs samt att man skulle få ta del av insatserna i Umeå. Karlägningen genomfördes och information om vilka insatser som finns i Umeå genomfördes för berörd personal i Vännäs. Detta gav inga egentliga effekter.

Ett omtag gjordes varpå en styrgrupp och en beredningsgrupp (med koordinator) etablerades. Därefter genomfördes en kick-off med all berörd personal och även en uppföljningsdag. Man träffas regelbundet i båda grupperna och hanterar ärenden (om än i blygsam omfattning). Ärenden har aktualiserats till UT och Matcha. Ett processinriktat arbete är påbörjat i Vännäs.

Nordmaling och Vindeln har fått "Vännäsmodellen" presenterad samt en rollbeskrivning för koordinatör/arbetskonsulenten. De kan påbörja rekryteringen så fort de fått ett beslut, alternativt påbörja den under förutsättning att medel beviljas. Det finns också en plan för att knyta samman insatserna i Umeå med kransarnas lokala arbete.

Läget är nu att det saknas en styrgrupp i Vännäs med deltagare utanför kommunen. Styrelsen bör därför ta ställning till hur samverkan ska styras i kransen. I VP beskrivs en plan för en SG i varje kommun. Det kan också tänkas vara en gemensam SG för kranskommunerna men med ett AU i respektive kommun. Att inte ha en SG för kransen vore att ta oss tillbaka till läget 2014.

Frågan har diskuterats i BG som rekommenderar ett ledande organ för kranskommunerna men lämnar till styrelsen att besluta om formerna.

6. Rekommendationer om beslut inför 2016

I "Sammanställning beslutsläge inför 2016" (bilaga 1) finns alla verksamheter, projekt och andra insatser sammanställda som det bör fattas beslut om. Sammanställningen syftar till att ge styrelsen överblick och i möjligaste mån innefatta allt som är relevant inför beslut. Det finns dessutom några bilagor till dokumentet och det är Uppsökande verksamhet (Bilaga 2), Förberedelse för rehabilitering – FFA (bilaga 3) samt Förstudie stressrelaterad ohälsa (bilaga 4).

7. Verksamhetsplan 2016 (bilaga 5)

Verksamhetsplanen innefattar de förslag på beslut som finns under punkt 5. Det som saknas är ett årshjul som bör tas fram skyndsamt.

8. Nästa möte

Styrelsen föreslås boka ett första sammanträde och därefter sätta en mötesordning efter det årshjul som tas fram. Till det mötet bör också en målkarta tas fram.

9. Övriga frågor

10. Utcheckning

11. Mötet avslutas

Beslutsläget inför 2016

Dokumentet är en sammanställning över samtliga verksamheter/projekt inför 2016 som diskuterats kring Samordningsförbundet. Jag har i mitt arbete varit tydlig med alla att besluten fattas i Styrelsen den 27 november och med föregående beredning den 20 november. Samordningsförbundet går till beslut på de underlag som finns vid den tidpunkten.

Uppställningen är gjord efter strukturen i Verksamhetsplanen. För varje verksamhet/projekt finns en kort inledning med äskanden, nuläge (i vissa fall beskrivning), resultat samt beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation. För varje verksamhet/projekt anges om det finns ytterligare bilagor utskickade för att ni ska ha möjlighet att navigera i materialet. Materialet är mycket omfattande.

Därefter följer ett avsnitt som heter "projektnära" insatser (bör bytas namn på) som handlar om konferenser, kompetensutveckling, utredningar etc. Avslutningsvis hittar ni en budgetsammanställning.

Samverkansplattform för unga

De sammahållna insatserna (Mellansteget, Hikikomori och Våga växa (Ingen bilaga)

Detta är verksamheter som bedrivits i under lång tid som projekt med avtrappande finansiering från Samordningsförbundet och som nu till stora delar är implementerade som ordinarie verksamhet. Dock kvarstår **Äskandet för 2016: 1 330 tkr, 2017: 840 tkr och för 2018 870 tkr.** Det som ligger i äskandet är lokaler, övriga kostnader och 20 % av lönen för kommunens medarbetare. Lönen för Ungdomshälsans medarbetare i Hikikomori ligger också med för 2016.

Nuläge

Umeåmodellen har arbetats fram i samarbete med Arbetsförmedlingen, Umeå kommun och Samordningsförbundet. Aktivitetsansvaret och kopplingen mot Umeåmodellen innebär att en ny grupp ungdomar gör inträde på Ungdomstorget. Det är ungdomar som inte direkt har någon annan myndighetskontakt än den avslämnade gymnasieskolan. Den gruppen bedöms till stor del bestå av unga som inte slutfört sina gymnasiestudier av olika skäl samt till viss del unga som slutfört sina studier men är i fortsatt behov av stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. I aktivitetsansvaret finns ett tydligt ansvar kring den uppsökande verksamheten för unga. Hikikomori har framgångsrikt hittat metoder för att nå och fånga

upp den grupp av unga som har få eller inga kontakter med välfärdsorganisationer. Denna kunskap är av stor vikt för att kunna nå unga tidigt för att förhindra långvarigt utanförskap.

Samordningsförbundet Umeå – Vännäs växer från och med 2016 med Vindeln och Nordmalings kommuner. Oavsett i vilken kommun en ung person bor finns unga inom målgruppen. Samverkan mellan kommunerna med gemensamma metoder och kompetensöverföring är viktig för hela regionens kompetensförsörjning.

1. Våga växa, insats som finansieras av Umeå kommun och Samordningsförbundet vänder sig till individer som är i behov av en förrehabiliterande insats. Insatsen erbjuder varje dag verksamhet i syfte att stärka deltagarnas självkänsla, självförtroende och hitta motivation för att öka sin anställningsbarhet. En stor del av Våga växas deltagare är ungdomar som hoppat av gymnasiet och har behov av en dagverksamhet med motivation, struktur och stöd i sin etablering mot arbetsmarknaden.

2. Mellansteget, insats som finansieras av Umeå kommun och Samordningsförbundet vänder sig till ungdomar i övergången mellan särskolan och arbetsliv. Deltagarna får under ett läsår möjligheter att prova sig ut mot arbetsmarknaden för att se om det är insatser riktade mot arbetsmarknaden eller daglig verksamhet.

3. Hikikomori, insats som finansieras av Umeå kommun och Samordningsförbundet. Hikikomori vänder sig till hemmasittande ungdomar som saknar kontakter med myndigheter. Hikikomori arbetar med uppsökande verksamhet för att hitta ungdomarna och bryta isoleringen.

Alla tre insatserna är samlokaliserade från och med hösten 2015 i KFUMs lokaler.

Med utgångspunkt i denna bakgrund finns en ambition att utveckla dessa insatser för att skapa en bättre övergång mellan skola och arbetsliv, en metodisk uppsökande verksamhet och bidra till arbetskraftsförsörjningen. Insatsen/erna ska vara ett komplement till Umeå, Vännäs, Vindeln och Nordmalings aktivitetsansvar och stödja Umeåmodellen.

Förslaget är att under 2016 utveckla insatserna Mellansteget, Våga växa och Hikikomori i samverkan med kranskommunernas Arbetsmarknadskonsulenter och aktivitetsansvaret.

Budget

KOSTNADER	2016	2017	2018	Totalt
Personal	2 556 000 kr	2 632 680 kr	2 711 660 kr	7 900 340 kr
Handläggare	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Handläggare	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Handläggare	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Handläggare	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Handläggare	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Externa tjänster	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Handläggare	511 200 kr	526 536 kr	542 332 kr	1 580 068 kr
Lokaler	265 000 kr	277 000 kr	289 600 kr	831 600 kr
Hyra av lokal	240 000 kr	252 000 kr	264 600 kr	756 600 kr
Drift	25 000 kr	25 000 kr	25 000 kr	75 000 kr
Övriga kostnader	170 000 kr	170 000 kr	170 000 kr	510 000 kr
Friskvård/aktiviteter	40 000 kr	40 000 kr	40 000 kr	120 000 kr
Kompetensutveckling	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	90 000 kr
Resor	50 000 kr	50 000 kr	50 000 kr	150 000 kr
Utrustning	20 000 kr	20 000 kr	20 000 kr	60 000 kr
Studibesök för personal	20 000 kr	20 000 kr	20 000 kr	60 000 kr
Kommunikation	10 000 kr	10 000 kr	10 000 kr	30 000 kr
				- kr
Summa projektkostnader	3 502 200 kr	3 606 216 kr	3 713 592 kr	10 822 008 kr
Finansiering	2012	2013		Totalt
Samordningsförbundet	1 329 600 kr	841 902 kr	866 349 kr	3 037 851 kr
Umeå kommun	2 172 600 kr	2 237 778 kr	2 304 911 kr	6 715 289 kr
Västerbottens läns landsting	- kr	526 536 kr	542 332 kr	1 068 868 kr
Summa finansiering	3 502 200 kr	3 606 216 kr	3 713 592 kr	10 822 008 kr

Resultat

Hikikomori

	Kvinnor	män	totalt
Antal kontakter			220
Antal deltagare	18	30	48
Antal till arbete	2	2	4
Antal till studier	3	10	13
antal vidare till annan insats	3	6	9
Antal andra avslut	0	0	0
Antal kvar i verksamheten	10	12	22
Medelålder	20,5 år		
Tid av hemmasittande	2,5 år		

Våga växa

Man har 20 platser med löpande intag. Av det som avslutats 2015 har 42 % gått vidare till studier och 28 % vidare i sin rehabilitering, totalt 70 % Målsättningen är 30 % till studier och 70 % redo för annan insats

Mellansteget

Man har 12 platser med årliga intag. Av det som avslutas under 2015 har 27 % gått till arbete och studier, 33 % till daglig verksamhet, 20 % kvar i verksamheten, 14 % till arbetsförmedlingen och 6 % Föräldraredig.

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget.

Motiv: Verksamheterna är kända, håller hög kvalitet och levererar goda resultat samt vänder sig till prioriterade målgrupper. Verksamheterna stödjer ambitionen i verksamhetsplanen att insatserna i regionen ska vara sammahållna då den finansiering man söker från Samordningsförbundet är av sammahållande karaktär. 20 % av lönen för de kommunala medarbetarna syftar till att vara för kranskommunernas deltagare. Kranskommunerna får i förslaget totalt 12 platser. Insatsen är en viktig del av "Umeåmodellen".

Tillägg från Mikael: Lönen för landstingets medarbetare är som framgår inbakad i budgeten för 2016. Jag har framfört en önskan till verksamhetsansvarig på Ungdomshälsan om att ta en mindre del av kostnaden och jag hoppas och tror på en liten egeninsats trots allt.

Ungdomstorget (UT) 3.0 (Ingen bilaga)

Det finns ett inriktningsbeslut för tre år (2015-2017). **Äskandet är för 2016: 2880 tkr, 2017: 2885 tkr.** Detta är något förändrat från ursprungligt älskade, se kommentar under ekonomi.

Nuläge

UT påbörjade i oktober 2014 arbetet med den nya arbetsmodellen (3.0). Modellens införande har delvis gått trögt men där det skiljer mellan teamen om hur långt de kommit med förändringsarbetet. Team 1 har kommit längre än team 3. Styrgruppen har beslutat att under första kvartalet 2016 följa upp och analysera UT 3.0.

Inför beslutet om 3.0 lämnade styrelsen följande direktiv till verksamheten:

Det ska vara en större bred på inflödet av ungdomar med omfattande behov av stöd

Kommentar: Bredningen av anvisningar har skett och man kan se ett klart ökat tryck på UT. Framför allt är det arbetsförmedlingen som ökat sin anvisningsgrad. Socialtjänsten har däremot minskat anvisningsgraden vilket kan beror på att Arbetsförmedlingen "hinner före". Försäkringskassans anvisningsgrad är oförändrad jämfört med föregående år. Andra aktörer som anvisar är bland annat psykiatrin. Vännäs har börjat anvisa Ungdomar men det har gått trögt över året.

Två grupper som ska få tillgång till Ungdomstorget är utrikesfödda och unga med sjukpenning (de i behov av mer omfattande stöd)

Kommentar: Det finns en rutin för unga med sjukpenning och UT används nu för den gruppen. Vi har dock inte kunnat se någon ökning av unga med utomnordisk bakgrund ännu.

Fokus på den psykiska ohälsan ska stärkas

Kommentar: Fokus är stort på psykisk ohälsa i UTs verksamhet. Vid den senaste screeningen av deltagare på UT identifierades i snitt 2,4 hinder, varav nästan alla har någon form av diagnostiserad- eller symtom på psykisk ohälsa.

Tydliga inkluderingskriterier ska tas fram

Kommentar: Det finns en rutin och en fungerande beredningsgrupp som arbetar efter en tydlig struktur.

Ungdomstorget ska arbeta med att tydliggöra yrkesroller och säkerställa "hemkompetens"

Kommentar: 3.0 versionen tydliggör UT:s roll som kompletterande verksamhet. I detta ingår att kontinuerligt renodla och vara tydlig med de olika yrkesrollerna. Arbetet har bl.a. påvisat behoven av att ytterligare tydliggöra arbetsmarkandskonsulenternas roll i samverkan. Inom detta område har bland annat kompetensutveckling gjorts inom området supported training.

Yrkesvägledningen ska stärkas

Kommentar: Viva väglednings samarbetar nära Ungdomstorget. 2014 gick 27,5 % till studier och första halvåret 2015 gick 22 % till studier.

Ungdomstorgets utveckling ska harmonisera med respektive organisationsen "produktionskrav"

Kommentar: UT är en viktig del i det som numera kallas Umeåmodellen och har en bred acceptans hos samtliga huvudmän än om det kan variera över tid hur man nyttjar verksamheten. Det faktum att Arbetsförmedlingen använder UT i högre grad än tidigare kan även sägas styrka detta.

Finansieringen av Ungdomstorget ska renodlas

Kommentar: Parterna tar en större del av egenfinansieringen i 3.0 än 2.0. SF tar övriga kostnader, utv.ledare, kringkostnader samt bär ännu en del av Umeå kommuns och Landstingets kostnader.

Resultat

Ungdomstorget har arbetat aktivt med **93 unika och återvändande unga** och parallellt med ca. **251** pågående uppdrag.

Av **128 avslutade under halvåret** har....

- 44 st. eller **34 %** gått vidare till arbete.
- 28 st. eller **22 %** studier.

56 har avslutats bl.a pga.

- Vårdbehov
- Behov av annan myndighet alt. andra insatser
- Åter AF/FK
- Daglig verksamhet
- Egen önskan

Budget

Egen personal	2016	2017
Utvecklingsledare (0,5)	320 000 kr	330 000 kr
Arbetsmarknadskonsulent (1,0) Aris	510 000 kr	525 000 kr
Arbetsmarknadskonsulent (0,5) Nova	240 000 kr	250 000 kr
Lönepåslag för teamansvarig	70 000 kr	70 000 kr
<i>* i alla löner ingår en löneutveckling på 3 %</i>		
Summa personal	1 140 000 kr	1 175 000 kr
Externa tjänster		
Arbetsterapeut (1,0) Aris	540 000 kr	560 000 kr
Arbetsterapeut (0,5)	270 000 kr	280 000 kr
<i>* i alla löner ingår en löneutveckling på 3 %</i>		
Summa externa tjänster	810 000 kr	840 000 kr
Lokaler		
Kontorslokaler externa	600 000 kr	600 000 kr
Summa lokaler	600 000 kr	600 000 kr
Övriga kostnader		
Omkostnader ARIS, Introprogrammet och Nova	10 000 kr	10 000 kr
Kompetensutvecklingsmedel/värdegrund	120 000 kr	120 000 kr
Utvärdering	20 000 kr	20 000 kr
Inspirationsdag för ungdomar	50 000 kr	50 000 kr
Kommunikation	80 000 kr	20 000 kr
Övriga kostnader	50 000 kr	50 000 kr
Summa Övriga kostnader	330 000 kr	270 000 kr
Summa Totalt	2 880 000 kr	2 885 000 kr

Kommentar till budgeten: Halva lönen för utvecklingsledaren har tagits bort. Det finns ett förslag på lönetillägg för team-ansvariga samt att kostnaden för hemsida (kommunikation) är flyttad från 2015 till 2016. Posten för kompetensutveckling har höjts något.

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget.

Motiv: Ungdomstorget är navet i all samverkan runt ungdomar och därmed högt prioriterad verksamhet för samtliga parter. Resultaten har minskat jämfört med 2014 men det är att se som en återgång till en "normal" nivå. Det är viktigt att analysen av 3.0 versionen genomförs enligt plan.

Skolkoordinator (Ingen bilaga)

Insatsen förväntas kosta **300 tkr för 2016 och 300 tkr för 2017** och motsvarar en halvtidstjänst.

Sammanfattande beskrivning

Arbetsförmedlingen i Umeå har tillsammans med Midgårdsskolan gymnasium påbörjat ett Pilotprojekt. I piloten har man gemensamt tagit fram aktiviteter som testats under höstterminen 2014 och vårterminen 2015. Aktiviteterna riktar sig till samtliga avgångselever och utvärdering sker kontinuerligt. Målet med Pilotprojektet är att minska glappet mellan skola och arbetsliv.

Erfarenheterna av försöket visar på ett antal tydliga brister. Att nå alla elever är resurskrävande där engagemang och kunskap brister i stora delar. Tydligt uppdrag och styrning behövs där man poängterar syftet och vinsten av samarbete och vikten att tidigare fånga upp elever med inriktning mot arbete. Kunskap behövs om arbetskraftsbehov och nationalekonomiska aspekter på arbetsmarknadens funktionssätt. T.ex. vad som måste ske för att kunna behålla välfärden. Vilka samhällsvinster kan vi göra med bra samarbete och tidiga insatser, varför arbetsmarknadsfrågor, CV skrivning och personliga brev måste in i undervisningen m.m. Baserat på de erfarenheter som vunnits under pilotförsöket på Midgårdsskolan har insatsen reviderats något och genomförs därefter enligt den nya planen under innevarande läsår.

1. Diskussion initieras i ledningsgruppen för Umeås gymnasieskolor om piloten ska breddas till att gälla även andra, eller delar av andra gymnasier. Frågan kommer också att ställas till Liljaskolan i Vännäs om att delta i en breddad satsning.
2. Baserat på punkt 1 och 2 initieras en dialog med den lokala politiska nivån.
3. Diskussion påbörjas om att tillföra resurs för att bredda piloten till att gälla fler gymnasieskolor. Det kan t.ex. handla om en koordinator eller projektledare.

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

Eftersom underlag saknas rekommenderas inga beslut. BG rekommenderar dock styrelsen att avsätta medel för insatsen för ev. vidare prövning i under första kvartalet 2016.

Sammanfattning diskussion i BG: Detta kan vara en insats som riktas mot DUA (Överenskommelsen mellan AF och Kommunerna) men även mot SF. Motivet för en SF insats är att fånga upp de som har mest behov av stöd tidigt. Det är viktigt att arbetet med piloten fortsätter och breddas då framför allt med motivet tillväxt och arbetskraftsförsörjning.

Uppsökande verksamhet unga (Bilaga X)

Äskandet är för 2016: 250 tkr och för 2017: 250 tkr.

Sammanfattande beskrivning

Denna ansökan handlar om att hitta nya metoder och arbetsätt för att fånga upp alla unga men med ett särskilt fokus på utomnordiskt födda ungdomar.

I Umeå beräknas knappt 800 (4,2 %) vara i gruppen unga som varken arbetar eller studerar – UVAS, de hemmasittande som är inkluderade i den siffran och beräknas vara ca 200. I Vännäs är den siffran ca 50 (10 %). Riksgenomsnittet på UVAS är 12,5 %, jämfört med detta ligger Umeå och Vännäs bra till i statistiken, men oavsett **är det ca 850 unga** som inte är i arbetskraften och som behövs i arbetslivet.

Gruppen unga med utomnordisk bakgrund är underrepresenterad på Ungdomstorget. Umeå har hittills under 2015 tagit emot 176 ensamkommande barn vilket är en ökning på ca två tredjedelar av antalet under hela 2014. Med bakgrund att flertalet av dessa unga inte får stöd via Ungdomstorget samt att statistik från Arbetsförmedlingen visar att endast tredjedel av de inskrivna på Arbetsförmedlingen får insatser är detta en grupp att särskilt uppmärksamma.

Förslaget är att prova något nytt och anställa två kreativa, sociala unga personer som i samverkan utvecklar det uppsökande arbetet inom främst kommunernas aktivitetsansvar. Samarbeta med fältgrupper, föreningar och andra som arbetar med ungdomar. Fältgruppen inom Umeå kommun är med i processen och välkomnar ett samarbete, kontakt kommer att tas med Umeå fritid för ett eventuellt samarbete inom fritidssektorn. Samarbete kommer även att sökas med ideella föreningar.

Förslag att två unga personer anställs via Viva arbetsmarknad från målgruppen för Ungdomstorget som är berättigade till lönestöd under 2 års tid. Insatsen syftar till att hitta nya metoder i ett uppsökande arbete för att erbjuda alla unga en möjlighet att ta del av det stöd som finns för att etablera sig på arbetsmarknaden och leva ett självständigt liv.

De två medarbetarna ska vara med att utveckla nya kontaktvägar till unga inom Umeå, Vännäs, Vindeln och Nordmalings kommuner för att vi ska nå målet, alla ungdomars kompetens och arbetsförmåga ska tas tillvara.

Målgrupp för insatsen är alla unga (16-29) men ett särskilt fokus på utomnordiskt födda ungdomar som inte dagsläget inte är kända av myndigheter eller är i någon aktiv insats från någon myndighet.

Budget

KOSTNADER	2016	2017	2018	Totalt
Personal	600 000 kr	618 000 kr	- kr	- kr
Personal 2 tjänster	600 000 kr	618 000 kr		
Externa tjänster	- kr	- kr	- kr	- kr
Lokaler	- kr	- kr	- kr	- kr
Övriga kostnader	30 000 kr	35 000 kr	- kr	- kr
Kompetensutveckling	10 000 kr	10 000 kr		
Resor	20 000 kr	25 000 kr		
				- kr
Summa projektkostnader	630 000 kr	653 000 kr	- kr	- kr
Finansiering	2016	2017		Totalt
Samordningsförbundet	250 000 kr	261 000 kr	- kr	511 000 kr
Umeå kommun	380 000 kr	392 000 kr	- kr	772 000 kr
Summa finansiering	630 000 kr	653 000 kr	- kr	1 283 000 kr

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget

Motiv: Förslaget är bra om än inte helt färdigskrivet och delvis inte förankrat. Ansatsen stämmer väl överens med målsättningen att säkra arbetskraftsförsörjningen samt öka andelen med utomnordisk bakgrund som får del av aktiva insatser. Insatsen föreslås bifallas med krav på färdigställande av beskrivning framför allt vad gäller aktiviteter och mål.

Dock bör handledarstöd läggas till i planen då det kommer att bli en krävande uppgift för de som anställs.

Samverkansplattform för vuxna +25 år

Steget vidare 2.0 (ingen bilaga)

Det finns ett inriktningsbeslut för tre år (2014-2016). **Äskandet är för 2016: 2 069 tkr.** Inga förändringar har skett från det ursprungliga äskandet.

Nuläge (Så här beskriver verksamheten själva det viktigaste som hänt under 2015)

Social redovisning: arbetet påbörjades och pågick redan under delar av 2014 för att i februari 2015 utmytna i vårt första revisionsseminarium kring social redovisning. Redovisningen påvisade många goda resultat – inte minst på deltagarenkäten! Att vi genomfört och sedan fortsatt arbetet med social redovisning på Steget vidare under 2015 kan ses som det viktigaste i denna process.

Handledning av team: Frågan om handledning av teamet har ända sedan starten varit aktuell till och från men inte prioriterats i den grad att vi aktivt letat handledare. Behovet av handledning har med tiden ökat och under 2015 har vi lyckats knyta kontakt och påbörjat ärendehandledning i teamet. Två handledare via psykiatrin, NUS, leder teamet varannan vecka.

Nya medarbetare: Efter en tids vakans tillsattes åter psykologtjänsten, efterlängtat och saknat under vakant period. Detta innebär att teamet åter har möjlighet att lyfta frågor med psykolog angående deltagare men också att viss psykologutredning har påbörjat att genomföras inom ramen för Steget vidare verksamhet. Även den förstärkning som tillkommit i form av socionom på heltid och arbetsterapeut på halvtid har välkomna varit tillskott i teamet.

FK-extra: Under 2015 har vi tagit emot tolv extra deltagare från Försäkringskassan utifrån deras stora behov av platser för arbetsrehabiliterande åtgärder och arbetsförmågebedömningar. För att klara av att möta upp denna extra grupp så har förstärkning tillsatts i form av socionom och arbetsterapeut (enl. ovan).

Beredningsgrupp: Arbetet med beredningsgrupp bestående av representanter från vardera samverkande myndighet/verksamhet har fortsatt under 2015. Gruppen har utvecklat sitt samarbete, funnit struktur och landat i uppdraget. Gruppens arbete resulterar i att fler deltagare som påbörjar är faktiskt redo att gå in i arbetsrehabilitering (jämfört med tidigare år då många har haft än större behov av ytterligare förberedande insatser).

Dokumentation vid avslut och ansökan som sjukersättning: Vi har blivit bättre, tydligare i våra avslutsdokumentationer.

Resultat

SV har under året haft 156 deltagare, varav 40 nya.

- ✓ 31 deltagare har gått till arbete under året (en handfull av dessa söker SE partiellt)
- ✓ 7 har gått till studier
- ✓ 9 har fått sjukersättning på 100 % och 3 på 50 %

- ✓ 16 personer har slutat på andra sätt (5 vidare vård, 5 flyttat från Umeå, 1 flyttat från Sverige, 1 missbruk, 2 åter anvisade myndighet, 1 föräldraledig, 1 annan åtgärd)
- ✓ Det finns förutom detta 15 deltagare inskrivna som har pågående SE-ansökningar ännu ej bedömda varav de flesta söker på 100 %.

Budget

Kostnads- och finansieringsbudget 2016						
	Kostnad 2015	FINSAM	Landstinget	Kommunen	AF	FK
Personal						
Utvecklingsledare/hälsoöoach 1.0	610 790 kr	611 078 kr				
Arbetsförmedlare 1.0	534 570 kr	534 570 kr				
Arbetsförmedlare 1.0	534 570 kr				534 570 kr	
Personlig handläggare 1.0	572 680 kr					572 680 kr
Socionom 1.0	522 210 kr			522 210 kr		
Arbetssterapeut 0.8	420 240 kr		420 240 kr			
Psykolog 0.5	318 270 kr	318 270 kr				
Arbetsmarknadskonsulent 1.0	508 820 kr			508 820 kr		
Summa personal	4 022 150 kr	1 463 918 kr	420 240 kr	1 031 030 kr	534 570 kr	572 680 kr
Lokal						
Hyra	420 000 kr	420 000 kr				
Städning, inkl mtrl	27 600 kr	27 600 kr				
Drift (Kaffe, skrivare, kontorsmtrl)						
Summa lokal	447 600 kr	447 600 kr	- kr	- kr	- kr	- kr
Övrigt						
Handledning	30 000 kr	30 000 kr				
Innovativ verksamhet	25 000 kr	25 000 kr				
Kompetensutveckling	30 000 kr	30 000 kr				
Övrigt	20 000 kr	20 000 kr				
Drift (Kaffe, skrivare, kontorsmtrl)	53 000 kr	53 000 kr				
Summa övrigt	158 000 kr	158 000 kr	- kr	- kr	- kr	- kr
Summa totalt	4 627 750 kr	2 069 518 kr	420 240 kr	1 031 030 kr	534 570 kr	572 680 kr

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget

Motiv: Det förligger inga skäl att göra någon omprövning av verksamheten då den fungerar väl. Resultaten är i linje med föregående år och verksamheten utvecklas positivt i linje med förväntningar.

Uppläget på SV inför 2017 bör dock ses över med tanke på bygget av en vuxenplattform.

Förberedelse för arbetsrehabilitering - FFA (Bilaga X)

Äskandet är 1 215 tkr för 2016

Det viktigt att veta att avvecklingen av resursökning FK på SV kommer att genomföras med de resurserna om avsätt här initialt.

Sammanfattande beskrivning

Här är sammanfattningen av projektet, för mer info se bilaga X (Förberedelse för arbetsrehabilitering). De insatser som föregått insatsen är en förstudie och en pilot. Detta är nästa steg mot en mer permanent verksamhet.

Piloten har arbetat med två parallella spår. Det ena spåret var att inhämta mer kunskap och ta fram ett verksamhetsförslag för en FFA insats och det andra har handlat om att se över om det är möjligt att utveckla samordningen mellan de befintliga verksamheterna. Utifrån den behovsinventering som genomförts kan det bekräftas att det finns ett stort behov av FFA och dessa sträcker sig inte enbart till de kommunala verksamheterna utan både Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ser behov av insatsen. Totalt rör det sig om ca 200 personer per år. Det är framför allt runt den sociala rehabiliteringen som det har framkommit att insatser saknas. I piloten har det funnits behov av att utveckla definitionen av social rehabilitering. Genom intervjuer med deltagare har ett antal områden identifierats där det saknas insatser och utifrån dessa områden har hänsyn tagits till ordinarie insatser inom medicinsk rehabilitering och arbetslivsinriktad rehabilitering. Den övergripande målsättningen med FFA är att personen rustas och förbereds för att kunna ta del av en arbetslivsinriktad rehabilitering. Personer i åldern 25-64 år bör prioriteras utifrån att förberedande insats redan finns på ungdomssidan. Vid uppstart av en FFA verksamhet är utgångspunkten att det ska vara en bred ansats och undvika stuprörstänk. Initialt kommer aktualisering att ske från befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter men med ambitionen att individerna inte ska behöva gå via en insats för att kunna ta del av en annan utan att de ska erbjudas rätt insats i ett så tidigt skede som möjligt. Verksamheten kommer att ha ett löpande intag med 20 platser. För att undvika inlåsningseffekter kommer tiden för deltagande att vara begränsat till max 3+3+3 mån. Fokus i piloten har i huvudsak lagts på vuxensidan dels utifrån att det på ungdomssidan redan finns "en väg in" och en välutbyggd samverkansstruktur där samtliga myndigheter finns representerade och dels utifrån att de redan har förberedande insatser i form av Våga växa och ARIS.

På vuxensidan saknas idag en strukturerad samordning mellan befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser. Ett utvecklingsarbete pågår inom Viva arbete för att skapa en helhet av insatser och flöden mot en gemensam vuxenplattform. FFA är ett steg mot att kunna erbjuda målgruppen ett mer heltäckande utbud och är därför en viktig pusselbit i det pågående utvecklingsarbetet. Ambitionen är att FFA ska integreras med övriga verksamheter och vara en av de gemensamma insatser som erbjuds målgruppen och att resurser

fördelas/omfördelas för att i en gemensam vuxenplattform kunna erbjuda målgruppen ett så heltäckande utbud som möjligt.

Budget

KOSTNADER	2016	Förslag finansär
Personal	1 500 000 kr	
Utvecklingsledare 100%	500 000	Samordningsförbund
Socionom/beteendevetare 100	500 000	Samordningsförbund
Arbetsterapeut 100%	500 000	Kommun
Externa tjänster	25 000 kr	
Utbildning	25 000	Samordningsförbund
Lokaler		
Befintliga lokaler		Kommun
Övriga kostnader	190 000 kr	
Friskvård/aktiviteter	150 000	Samordningsförbund
Föreläsning/studiebesök/resor	40 000	Samordningsförbund
IT-kostnader		Kommun
Övrigt förbrukningsmaterial		Kommun
Summa projektkostnader	1 715 000 kr	
Finansering	2016	
Samordningsförbundet	1 215 000 kr	
Umeå Kommun	500 000 kr (+ lokal och del av övriga kostnader)	

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget

Motiv: BG framför framför allt dessa skäl till bifall:

- Fokus på de som står längst ifrån arbete och FFA är en insats som vi idag saknar, vilket märks i andra verksamheter där målgruppen får fel insatser, alt. Insatserna ägnar sig åt "fel" saker.
- Det finns en tydlig lucka i vårt åtgärdsutbud, FFA kan fylla den
- FFA passar väl in hur vi tänker runt en vuxenplattform. Den framtida vuxenplattformen kan t.ex. vara Beredningsgrupp + FFA + SV + Matcha (?). Detta med tydliga kopplingar till NAFS och FK/AF samverkan.

- Goda möjligheter att omstrukturera befintliga insatser, d.v.s. ej nödvändigtvis tillföra nya.
- Bra att öppna upp för kransarna, än om det säkert inte är lätt i praktiken

Förstudie ”Stressrelaterad psykisk ohälsa på kvinnodominerade arbetsplatser (bilaga X)

Äskandet är 416 tkr

Sammanfattande beskrivning

Sedan 2011 ökar sjukpenningtalet i snitt med 13 % på årsbasis. I september 2015 uppgick sjukpenningtalet i riket till 10 dagar, uppdelat på 13 dagar för kvinnor och 7 dagar för män.

Sjukpenningtalet i de kommuner som är medlemmar i Samordningsförbundet Nordmaling/Vännäs/Umeå/Robertsfors ser ut enligt följande:

- Nordmaling. 11,3 dagar, uppdelat på 15,0 dagar för kvinnor och 7,9 dagar för män.
- Vännäs. 14,6 dagar, uppdelat på 20,0 dagar för kvinnor och 9,6 dagar för män.
- Umeå. 10, dagar, uppdelat på 14 dagar för kvinnor och 7 dagar för män.
- Robertsfors. 14,6 dagar, uppdelat på 19,6 dagar för kvinnor och 10,1 dagar för män.

Sjukfrånvaron skiljer sig åt mellan olika sektorer. Högst är sjukfrånvaron i kommuner och landsting medan den är lägst inom staten.

Sjukskrivning till följd av stressrelaterad psykisk ohälsa, i form av bl.a. ångest och depressioner, har ökat under senare år och är i dag, den vanligast sjukskrivningsorsaken för både kvinnor och män. Risken för att bli sjukskriven på grund av psykisk ohälsa är högre för kvinnor än för män. För både kvinnor och män är risken att bli sjukskriven till följd av psykisk ohälsa högst i åldern 30-39 år och ännu högre för personer med barn i åldern 3-12 år. Personer i yrken med nära kontakt med brukare i olika typer av välfärdstjänster eller andra personliga tjänster (s.k. kontaktyrken) har en högre genomsnittlig risk att bli sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Risken är lika hög för kvinnor som för män, men eftersom kvinnor i större utsträckning arbetar i dessa yrken är det flest kvinnor som drabbas.

De är många aktörer som har ett ansvar för att arbeta med att sjukfrånvaron minskar.

- Försäkringskassan
- Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i samverkan
- Hälso- och sjukvården har en viktig roll i sjukskrivningsprocessen
- Arbetsgivarna har en central roll både vad avser att förebygga sjukfrånvaro och i fråga om anställdas rehabilitering vid sjukdom.

Den stigande sjukfrånvaron är oroande och regeringens bedömning är att det behövs åtgärder på bred front för att sjukfrånvaron ska kunna stabiliseras. Två centrala utvecklingsområden är rehabiliterande insatser gentemot personer med stressrelaterad psykisk ohälsa samt ytterligare

insatser på arbetsplatserna för att förhindra och förkorta förekomsten av stressrelaterad psykisk ohälsa.

Syftet/målet med förstudien är att öka kunskapen om faktorer, metoder och preventiva åtgärder för att därefter kunna föreslå insatser för att:

- Utveckla ännu mer effektiva metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.
- Utveckla preventiva metoder i syfte att stoppa den negativa utvecklingen av stressrelaterad ohälsa.

Förstudien syftar således till att generellt öka kunskapen inom detta område samt till att upprätta en komplett projektplan för ett framtida utvecklingsarbete.

Förstudien avgränsas till att studera orsaken till den negativa utvecklingen av stressrelaterad psykisk ohälsa som leder till sjukfrånvaro. De grupper förstudien ska fokusera på är personer med sin anställning inom äldreomsorgen inom Nordmaling, Robertsfors, Umeå och Vännäs Kommun. Finns resursmässigt utrymme kan även andra yrkesgruppen beaktas i förstudien.

Det som behöver tydliggöras i förstudien är:

- Vad är det för faktorer som gör att den stressrelaterade psykiska ohälsan som leder till sjukfrånvaro ökar i aktuell målgrupp?
- I vilken grad påverkar dessa faktorer den stressrelaterade psykiska ohälsan?
- Vad kan förklara att skillnaderna i antalet sjukskrivna med stressrelaterad psykisk ohälsa varierar i riket?
- Vilka friskfaktorer har forskningen funnit och i vilken grad och på vilket sätt påverkar dessa utvecklingen av stressrelaterad psykisk ohälsa?
- Vad finns det för olika slags medicinskt- och arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser för personer med stressrelaterad psykisk ohälsa?
- Hur många insatser genomförs och hur stort är det reella behovet?
- Vilka resultat kan dessa insatser visa på?
- Täcker befintliga insatser aktuellt målgrupps behov eller behövs det andra typer av rehabiliteringsinsatser?
- Vilka aktörer har vi sammantaget inom vårt upptagningsområde som arbetar med att motverka stressrelaterad psykisk ohälsa och vad består dessa insatser huvudsakligen av?
- Hur arbetar aktuella kommuner som arbetsgivare med att minska sjukfrånvaron inom vår målgrupp?
- Vad är styrkor och utvecklingsbehov i detta arbete?

Utifrån resultatet av ovanstående studier upprättas en komplett projektplan för att:

- Utveckla ännu mer effektiva metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.
- Utveckla preventiva metoder i syfte att stoppa den negativa utvecklingen av stressrelaterad ohälsa.

Under förstudien ska alternativa finansieringar av genomförandet t e x via Europeiska Socialfonden utredas.

Budget

KOSTNADER	2016
Personal	186 000 kr
Projektledare Försäkringskassan (19 000 kr * 50% * 6mån)	171 000 kr
IT/lokaler/material/frukt/friskvård etc	15 000 kr
Köp av tjänst	150 000 kr
Workshop 60 personer	70 000 kr
Gästföreläsare/expert/moderator	80 000 kr
Resor	30 000 kr
Resor	30 000 kr
Material	50 000 kr
Bok	50 000 kr
Summa projektkostnader	416 000 kr

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget

Motiv:

Med tanke på regeringens förväntningar om att Samordningsförbunden ska bidra till att utveckla stödet till långtidsjukskrivna bör förstudien bifallas. BG ser detta delvis som en bredning av SF uppdrag.

BG skickar dock med en uppmaning om en bred finansieringslösning för en framtida insats, naturligtvis avhängigt av vilken väg förstudien pekar ut, då konkurrensen om SFs medel kommer att öka för varje år som går. Om konkurrensen om medlen uppstår nästa år bör människor utan arbete prioriteras före människor med arbete.

BG anser också att syfte/mål bör ändras från:

- Utveckla ännu mer effektiva metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.

Till

- Synliggöra metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.

Motivet till detta är att det finns stor kunskap om metoder med evidensen på området men som ej används av olika skäl.

Samverkansplattform Primärvård - NAFS

Resurs för att arbeta med NAFS samt Unga NAFS (ingen bilaga)

Samordningsförbundet avsätter inga medel för driften av NAFS annat än förbundschefens tid för att arbeta med styrguppen, NAFS seminariet och Frukostföreläsningarna. Allt annat finansieras av huvudmännen. Det finns ett uppslag att arbeta med NAFS teamen till en kostnad av **300 tkr under 2016**.

Förslag att tillföra resurs för att arbeta med de NAFS tema som ej fungerar fullt ut samt se över NAFS för unga

Förslaget är att under 2016 genomföra en riktad insats för att stärka de NAFS-team som vid uppföljning visat sig ha behov av stöd för utveckling. Samordningsförbundet föreslås avsätta särskilda medel för detta. I uppföljning av NAFS 2014 och 2015 har vi sett följande brister:

1. introduktion av nya medarbetare
2. uppföljning av ärenden
3. interna rutiner för NAFS-samarbetet
4. tydlighet i frågeställningar
5. kunskap om de andra myndigheternas uppdrag

Det har också framkommit via koordinator på psykiatrin och handläggare från Försäkringskassan att NAFS ej används för unga på önskvärt sätt

6. NAFS används inte på önskvärt sätt när det gäller unga

Punkt 1 och till viss mån 5 hanterar vi via introduktionsutbildning (ny från 2016) för nya NAFS handläggare, samt landstingets körkort för koordinatörer. Punkt 2, 4 och 6 föreslås vara fokus för det här uppdraget. Punkt 3 borde åligga alla aktörer att själva ta fram. Det finns bara uppdaterade rutiner hos Socialtjänsten i Umeå.

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att bifalla förslaget och ge NAFS SG i uppgift att verkställa det.

Motiv: NAFS anses viktigt av alla parter, samt att vi känner till de brister som finns. NAFS skulle gynnas av en insats för att lyfta kvaliteten på arbetet.

Det är svårt att baserat på kända fakta värdera de briser som framkommit vad gäller unga i NAFS men vi vet att arbetet runt unga till stor del berör andra handläggare hos våra huvudmän och till stor del andra aktörer. Därför bör det ligga i uppdraget att se över hur ungas behov kan tillgodoses i vår struktur eller om det finns andra behov. Vad gäller unga bör det förankras i SG UT.

I arbetet föreslås även en översyn av överenskommelsen för NAFS göras. Tidplan bör vara att ta fram underlag för uppdraget första kvartalet 2016 sen genomföra det under resterande år, möjligen även under en del av 2017 om så behövs.

Lokal samverkan i Vännäs, Vindeln och Nordmaling

De lokala modellerna i kransarna (ingen bilaga)

I Vännäs har vi under året arbetat med att få igång den så kallade Vännäsmodellen. Samma sätt att arbeta har presenterats för Vindeln och Nordmalings kommuner och man är intresserade att prova samma ansats. **Därför föreslås att Samordningsförbundet avsätter 370 tkr/kommun för 2016 och 380 tkr/kommun för 2017 samt 390 tkr/kommun för 2018.** Detta motsvarar 75 % av lönen till en arbetskonsulent. Övriga 25 % står kommunerna själva för. Hur arbetet med de lokala modellerna ska bedrivas finns beskriven i VP.

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att ta ett inriktningsbeslut på tre år med möjlighet till omprövning.

Motiv: Modellen i Vännäs är lovvärd och kan spridas. Det är viktigt att lära av de erfarenheter som gjorts i Vännäs då två nya kommuner går med i förbundet.

Styrningen av samverkan i kranskommunerna diskuteras under särskild punkt.

Stödstruktur för samverkan

Stödstruktur för socialt företagande (Ingen bilaga)

Det finns ett inriktningsbeslut för två år (2015-2016). **Äskandet är för 2016: 300 tkr, vilket är en avtrappning från föregående år med 150 tkr.** Övrig finansiering står Umeå och Vännäs kommuner själva för.

Nuläge

Det här har projektet arbetat med under året:

- **Stimulera, stötta och underlätta** för potentiella samt befintliga sociala företagare genom bland annat affärsutveckling, utbildning med mera. Detta sker kontinuerligt.
- **Sprida kunskap om och arrangera nätverksarenor inom socialt företagande** i både Umeå och Vännäs. Bland annat genomförs månatliga frukostträffar "GodMorgon-socialt företagande" samt halvårsvis/ årsvis ett större forum "Potentialen i socialt företagande" i seminarie -alternativt workshopform.Samarbete och utbyte med socionomlinjen samt Handelshögskolan i olika aktiviteter.
- **Delta i nationella nätverk inom socialt företagande och upphandling social hänsyn** för erfarenhetsutbyte och kompetenshöjning. Studiebesök arrangeras kontinuerligt för att ta del av andras framgångsrika exempel runt om i Sverige och vi blir själva besökta med jämna mellanrum för detsamma.
- **Initiera och medverka till att upphandling med social hänsyn i praktiken startas upp i Umeå Q1 2016 och vid senare tidpunkt i Vännäs kommun.** Processtödgrupp för detta har bildats där projektledaren ingår. Erforderliga politiska beslut (KSAU) samt beslut på stadsledningsnivå har tagits gällande den föreslagna implementeringsstrategin och för närvarande rekryteras den organisation som kommer att ansvara operativt för genomförandet. Parallellt- och tack vare implementeringsstrategin för social hänsyn i upphandling har även ett långsiktigt arbete startats upp inom kommunens egna verksamheter som leds av annan tjänsteman för att bereda fler personer utanför arbetsmarknaden sysselsättning/praktikplatser.
- **Initiera och medverka tillsammans med olika intressenter och aktörer, till att ett väl fungerande funktionsnätverk/inkubatorlösning för sociala företag, arbetsintegrerade företag samt sociala innovationer och med ett koordinerande huvudmannaskap, har implementerats till Q1 2017.** Processtödgrupp som leds av projektledaren för detta har bildats och där ingår verksamhetsledaren för Coompanion och ordförande för SEFUR- sociala entreprenörgruppen i Umeå-regionen. Projektledaren genomför för närvarande en "Roadtrip" med ett 20 tal möten för att i dialog/intervju möta Umeå och Vännäs övriga företagsfrämjande aktörer för att kartlägga ett nuläge och gemensamma intentioner för framtiden. Viktigt också ur förankringssynpunkt.

- En ny arbetsgrupp i Vännäs har bildats som leds av projektledaren tillsammans med chef för arbetsmarknadsenheten, kommunchef, näringslivsutvecklare samt förbundschef.

Resultat

Socialt företagande och socialt entreprenörskap är tillväxtområden i hela världen och man kan se en tydlig trend i ökningen i just målgruppen unga vuxna som på ett eller annat sätt önskar använda företagandet som ett verktyg för samhälls- och sociala förbättringsområden.

Vi har för närvarande sex aktiva sociala företag i Umeå (enligt Tillväxtverkets kriterier) SAK, Chansen-gruppen med GF Chansen och Arbetschansen, Idrottsservice, YODA/Leia företagshotell och Social Business kommunikation. Det finns också en potential till kommande tillväxt i branschen med för närvarande med minst fyra i Umeå; JAQ Studios, Svenska kyrkan Sävar/Holmön, Sportassistans och avknopningsföretag till Chansen-gruppen.

I Vännäs är även där Svenska kyrkan en aktivrik aktör inom socialt företagande och har nu startat Hörnan i centrala Vännäs. Ytterligare ett antal affärsidé processer arbetas på som kan komma att utvecklas till sociala företag.

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att ej ompröva tidigare beslut

Motiv:

Så här stod det i fjolårets underlag inför beslut:

”Vi ser en rörelse, engagemang och bred på frågan som vi inte sett tidigare. viktigast är att det finns ett mycket starkt driv vad gäller upphandlingsfrågan (social hänsyn) i Umeå kommun, vilket är en av förutsättningarna för socialt företagande. Vi ser ett engagemang bland de sociala aktörerna som är stort. Vi har förutsättningar att skapa en ny form av politiskt engagemang i frågan och vi jobbar intensivt med att föra in frågan i näringslivet.”

Den rörelsen som vi då såg har ytterligare stärkts vilket syns genom att det finns fler sociala företag i vår region nu än någonsin tidigare. Sociala kriterier vid upphandling är nu ett faktum i Umeå kommun och snart även i Vännäs. Det finns också en mycket tydlig målsättning för projektet vilken lyder:

Målsättning för Q1 2017

Stödstrukturen i samarbete med andra intressenter, företagsfrämjande aktörer, offentlig sektor och samarbetspartners har för Umeå och Vännäs kommun implementerat:

”Ett väl fungerande och kommunicerande funktionsnätverk och/eller inkubatorlösning med ett tydligt koordinerande huvudmannaskap för socialt företagande”

Matcha (ingen bilaga)

Samordningsförbundets beslut gäller för tre år (2014-2016) med inskriven möjlighet till omprövning. **Äskandet inför 2016 är: 800 tkr.** Detta är ett minskat anspråk då kommunens medarbetar har slutat och ersätts med en person som arbetar halvtid.

Nuläge

Det övergripande syftet är att förbättra matchningen mot arbete för grupper som initialt stått långt från arbetsmarknaden men som via samordnat stöd ökat sin anställningsbarhet. Projektet ska om de visar sig framgångsrika utgöra modell för matchning i framtiden.

Projektet har haft rejäla uppstartsproblem. Framför allt med rekrytering av deltagare vilket gjorde att styrgruppen beslutade att bredda intaget från bara SV och UT till att även gälla Arbetsförmedlingens och Vuxentorget. Syftet med breddningen var att bygga upp volym samt att bidra till att öka flödet i AF/FK samverkan. Kravet på funktionedsättning kvarstår dock.

Under de två åren som projektet bedrivits har man testat metoder och tagit fram en metodhandbok för att arbeta med företag i nätverk. Det är framför allt tre områden som man vill utveckla under året och det är:

- Utveckla hur man arbetar med rekrytering av deltagare
- Vidareutveckla företagsnätverken
- Testa och förädla metodhandboken

Resultat

Nedan följer en resultatsammanställning:

I projektets styrgrupp pratar vi om det stora och det lilla uppdraget där det stora är metoden och den lilla är de individer man arbetar med i projektet

Det stora uppdraget

Metodhandboken innehållande nätverken

Det lilla uppdraget

Man har sedan starten arbetat med 65 personer, av dessa har 26 fått arbete, 17 är på arbetslivsintroduktion (inför anställning), 1 har gått till studier 2 har gått på föräldraledighet och 18 har återgått till annan insats.

Det finns 18 ordrar (arbeten) som ej är tillsatta. Totalt finns det idag fyra nätverk (Ersboda, City, Söderslätt och Västerslätt).

Beredningsgruppens ställningstagande och rekommendation

BG rekommenderar styrelsen att inte ompröva tidigare beslut (exkl. minskning i budget)

Motiv: Projektet är mycket viktigt då det har en så tydlig arbetslinje med syfte att motarbeta inlåsnings effekter. Trögheten som varit är ett bevis på detta.

Matcha är viktigt av tre skäl. 1/ ”motståndet” i systemet bör utmanas, 2/ metoden tycks fungera, 3/ sättet att arbeta kan stå som modell för vårt framtida arbete.

Projektnära insatser (bör byta namn)

Det finns en budgetpost som sedan gammalt benämns projektnära insatser. Dessa är sådant som har koppling mot utvärdering, kommunikation, utredning, skapandet av arenor och på olika sätt är kompetensstärkande. Följande föreslås inför 2016:

Utredningsstöd Vuxenplattform	300 tkr
Fortsatt processtöd för NAFS (minskat)	40 tkr
Social redovisning SV	40 tkr
Konferenser (NAFS och FK initiativ)	100 tkr
Ledarskapsutveckling (ledardag och krans)	100 tkr
Uppföljning KUR	90 tkr
Information och marknadsföring	20 tkr

Budgetläget 2016-2018

Nedan tabell beskriver budgetläget inför kommande år. Det baseras på att SF Umeregionen tilldelas 12 430 tkr/2016 och därefter 11 000 tkr för 2017 och 2018. Dock är det vanskligt att gissa tilldelning då det är avhängigt av så många faktorer. Svart är beslutade insatser och rött ej beslutat. Som framgår är budgetläget gott då återflödet är större än i pronosen.

Intäkter	2016	2017	2018
Tilldelning från medlemmarna	12 430	11 000	11 000
Eget kapital	2 500	1 102	1 364
Summa intäkter	14 930	12 102	12 364
Kostnader	2016	2017	2018
Projektnära kostnader			
- Extern kartläggning/analys (målgrupp och vuxenplattform)	300		
- Extern utvärdering	120	70	70
- varav utvärdering Ungdomstorget			
- varav omkostnad för studenter	10	10	10
- varav kostnad för övr uppföljning	30	30	30
- varav kostnad för medbedömare			
- varav utv./processtöd primärvård	40	30	30
- varav samh ek analys/social redov	40	0	0
- Information, info-material	290	290	290
- varav konferenser och seminarier (FK och NAFS)	100	100	100
- varav ledarskapsutveckling (Kick-off kransen och Ledardag)	100	100	100
- varav uppföljning KUR	70	70	70
- varav information och markn för	20	20	20
Summa projektnära kostnader	710	360	360
Kansli-/administrativa kostnader			
- Arvoden till styrelsen	210	215	220
- Arvoden till revisorer	37	38	39
- Ekonomisk administration	180	180	180
- Förbundschef, 1,0 årsarb inkl pension	731	753	776
- Biträdande Förbundchef 0,5 årsarb inkl pension	336	346	357
- Administrativt stöd, 0,5 årsarb inkl pension	219	226	233
- Lokal, dator, telefon, mm för kansli	170	155	160
- Fortbildning för tjänstemän	50	55	60
- Resor, konferenser	75	80	85
- Övrigt adm	140	145	150
Summa kansli/adm kostnader	2 148	2 193	2 260
Verksamheter/projekt			
Steg 2 vidare 2.0	2 069	2 200	2 300
Ungdomstorget 3.0	2 880	2 885	3 000
Matcha (Företagsringar)	800		
De sammahållna insatserna för unga	1 330	840	870
Stödstruktur för socialt företagande	300		
Vännäsmodellen	370	380	390
Nordmalingsmodellen	370	380	390
Vindelmodellen	370	380	390
Projekt 54 (Bjurholm)		190	200
Projekt 55 (Robertsfors)		380	390
Förstudie stressrelaterad psykisk ohälsa	416		
Förberedelse för arbetsrehabilitering	1 215		
Skolkoordinator	300	300	
Uppsökande insatser mot unga	250	250	
Insats NAFS	300		
Summa verksamheter/projekt	10 970	8 185	7 930
Summa totalt	13 828	10 738	10 550
Diff	1 102	1 364	1 814

**Uppsökande verksamhet
aktivitetsansvaret/fånga upp övergång skola
– arbetsliv**

1. INLEDNING

Det finns brister och luckor i det uppsökande arbetet med att fånga upp, möta och motivera unga. I dagsläget bedrivs det uppsökande arbetet genom telefonkontakt, brev, vykort samt annonsering för nyinflyttade. Det är viktigt att möta unga där de befinner sig och att skapa relationer som de unga kan lita på. Det finns en svårighet med detta när arbetet bedrivs måndag – fredag på kontorstider. Våra kunskaper och möjligheter att möta unga via nya kanaler som exempelvis sociala medier är begränsade. Gruppen hemmasittande ungdomar har genom projektet Hikikomori synliggjorts och visar på behoven av uppsökande arbete för att bryta sin isolering.

Denna ansökan handlar om att hitta nya metoder och arbetssätt för att fånga upp alla unga men med ett särskilt fokus på utomnordiskt födda ungdomar och visa på de möjligheter och rättigheter de har i välfärdssamhället.

2. BAKGRUND

Ungdomstorget är sedan 2009 en samverkansplattform för ungdomar som är i behov av särskilt stöd i Umeå kommun och sedan september 2014 även för Vännäs kommuns ungdomar. Ungdomstorgets samverkanspartners är överens om att Ungdomstorget ska vara den plattform som ger och koordinerar stöd mot arbete för de ungdomar som har mer omfattande behov av stöd. Tredje versionen av Ungdomstorget är nu framtagen där fokus ligger på att bredda ingången och att nå ungdomar som man idag inte fullt ut når. Nationellt har riksdagen tre prioriterade områden i det ungdomspolitiska handlingsprogrammet. Områdena är ungdomars inflytande, egen försörjning och psykisk hälsa. I handlingsprogrammet nämner man fortsatta insatser för att utveckla arbetet för unga som varken arbetar eller studerar samt att kommunerna har ett förtydligat ansvar för dessa ungdomar benämnt aktivitetsansvaret.

I Umeå beräknas knappt 800, 4,2 % vara i gruppen UVAS, unga som varken arbetar eller studerar, de hemmasittande som är inkluderade i den siffran beräknas vara ca 200. I Vännäs är den siffran ca 50, 10 %. Riksgenomsnittet på UVAS är 12,5 %, jämfört med detta ligger Umeå och Vännäs bra till i statistiken, men oavsett är det ca 850 unga som inte är i arbetskraften och som behövs i arbetslivet.

Gruppen unga med utomnordisk bakgrund är underrepresenterad på Ungdomstorget. Umeå har hittills under 2015 tagit emot 176 ensamkommande barn vilket är en ökning på ca två tredjedelar av antalet under hela 2014. Med bakgrund att flertalet av dessa unga inte får stöd via Ungdomstorget samt att statistik från Arbetsförmedlingen visar att endast tredjedel av de inskrivna på Arbetsförmedlingen får insatser är detta en grupp att särskilt uppmärksamma.

Förslaget är att prova något nytt och anställa två kreativa, sociala unga personer som i samverkan utvecklar det uppsökande arbetet inom främst kommunernas aktivitetsansvar.

Samarbeta med fältgrupper, föreningar och andra som arbetar med ungdomar. Fältgruppen inom Umeå kommun är med i processen och välkomnar ett samarbete, kontakt kommer att tas med Umeå fritid för ett eventuellt samarbete inom fritidssektorn. Samarbete kommer även att sökas med ideella föreningar.

Vara med att utveckla nya kontaktvägar till unga inom Umeå, Vännäs, Vindeln och Nordmalings kommuner för att vi ska nå målet, alla ungdomars kompetens och arbetsförmåga ska tas tillvara.

Förslag att två unga personer anställs via Viva arbetsmarknad från målgruppen för Ungdomstorget och berättigade till lönestöd under 1 års tid.

3. SYFTE

Insatsen syftar till att hitta nya metoder i ett uppsökande arbete för att erbjuda alla unga en möjlighet att ta del av det stöd som finns för att etablera sig på arbetsmarknaden och leva ett självständigt liv.

4. MÅLGRUPP

Alla unga (16-29) men ett särskilt fokus på utomnordiskt födda ungdomar som inte dagsläget inte är kända av myndigheter eller är i någon aktiv insats från någon myndighet.

5. MÅL

Under bearbetning

6. ORGANISATION

Styrgruppen för Ungdomstorget ansvarar för styrning och uppföljning. Operativt arbetar två ungdomskonsulenter anställda av Umeå kommun.

7. GENOMFÖRANDE

Insatsen ska ha sin grund i Umeåmodellens syfte – Alla behövs! Samt Ungdomstorgets vision ”Ungdomstorget – ett samordnat och anpassat stöd i rätt tid för att underlätta etableringen på arbetsmarknaden”.

Ungdomskonsulenterna ska i nära samarbete arbeta med aktivitetsansvaret, insatserna Våga växa, Hikikomori samt Fältgruppen inom Umeå kommuns socialtjänst. Söka nya vägar att fånga upp och skapa relation till unga i behov av stöd exempelvis via sociala medier.

8. JÄMSTÄLLDHET OCH INTEGRATION

Insatserna ska utgå från ett mångfaldsperspektiv och ta hänsyn till de sju diskrimineringsgrunderna

1. Etnisk tillhörighet
2. Religion eller annan trosuppfattning
3. Funktionshinder
4. Kön
5. Könsidentitet och könsuttryck
6. Sexuell läggning
7. ålder

9. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Under bearbetning

10. RESURSER/BUDGET

Budget insats uppsökande verksamhet				
KOSTNADER	2016	2017	2018	Totalt
Personal	600 000 kr	618 000 kr	- kr	- kr
Personal 2 tjänster	600 000 kr	618 000 kr		
Externa tjänster	- kr	- kr	- kr	- kr
Lokaler	- kr	- kr	- kr	- kr
Övriga kostnader	30 000 kr	35 000 kr	- kr	- kr
Kompetensutveckling	10 000 kr	10 000 kr		
Resor	20 000 kr	25 000 kr		
				- kr
Summa projektkostnader	630 000 kr	653 000 kr	- kr	- kr
Finansiering	2016	2017		Totalt
Samordningsförbundet	250 000 kr	261 000 kr	- kr	511 000 kr
Umeå kommun	380 000 kr	392 000 kr	- kr	772 000 kr
Summa finansiering	630 000 kr	653 000 kr	- kr	1 283 000 kr

2015-11-10

Förberedelse för arbetsrehabilitering (FFA)

Projektförslag till Samordningsförbundet Umeå-Vännäs

Deltagande parter bakom projektet

Umeå kommun

Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan

Västerbottens läns landsting

Innehåll

Bakgrund	2
Sammanfattning	2
1. Nulägesbeskrivning befintlig verksamhet	4
2. Resultat 2015.....	4
2.1 Behovsinventering.....	4
2.2 Befintliga verksamheter	4
2.3 Intervjuer med deltagare	5
2.3.1 Sammanfattning av intervjuer.....	6
2.4 Samverkan/samordning	6
3. Verksamhetsförslag.....	8
3.1 Syfte.....	8
3.2 Målgrupp	8
3.3 Avgränsning	8
3.4 Organisation	8
3.5 Dokumentation.....	8
3.6 Lokaler	8
3.7 Förslag på verksamhetspersonal/kompetenser	8
3.8 Genomförande	9
4. Mål 2016.....	9
5. Deltagaraktiviteter 2016	10
5.1 Förväntade vinster	10
5.2 Konsekvenser	11
6. Mål 2017.....	11
7. Budget	11

Bakgrund

En ökande grupp människor står i dag utanför den svenska arbetsmarknaden och Arbetsförmedlingen räknar med att närmare sju av tio arbetslösa tillhör dem som är mest svårplacerade. Efterfrågan på arbetskraft och rekryteringsbehov förväntas öka och för att möta dessa behov och motverka arbetskraftsbrist bör så många som möjligt inkluderas på arbetsmarknaden. För att möta den grupp som står längst från arbetsmarknaden behövs många gånger tidigare och mer förberedande insatser innan arbetsrehabilitering är möjlig. I Umeå bedrivs i dagsläget ett flertal verksamheter inom rehabiliteringsområdet med utgångspunkt att stötta individer vidare i sin rehabilitering mot arbete och egen försörjning men trots detta uttrycker man behov av ett försteg där deltagaren ges en chans att bli mer redo. I Umeå har vi haft en positiv utveckling när det gäller att få ned antal biståndstagare och försörjningsstöds kostnader men oavsett detta har antal personer med långvarigt bistånd och mycket långvarigt bistånd ökat. De som har fastnat i ett långvarigt bidragsberoende har mer behov av riktade insatser för att kunna tillgodogöra sig arbetsrehabilitering. En förstudie har genomförts under 2014 och där har samtliga tillfrågade arbetsrehabiliteringsverksamheter sett behov av ett försteg där deltagaren ges en chans att bli mer redo för att kunna ta del av arbetslivsinriktad rehabilitering. För att förberedelse för arbetsrehabilitering (FFA) ska bli den pusselbit som saknas i dagens utbud behövdes ytterligare kunskap inom olika områden. Med anledning av detta pågår i dagsläget en pilot som avslutas vid årsskiftet. Utgångspunkten för projektansökan är att det saknas en verksamhet i Umeå som erbjuder förberedande insatser och att det är en efterfrågad insats för målgruppen.

Sammanfattning

Piloten har arbetat med två parallella spår. Det ena spåret var att inhämta mer kunskap och ta fram ett verksamhetsförslag för en FFA insats och det andra har handlat om att se över om det är möjligt att utveckla samordningen mellan de befintliga verksamheterna. Utifrån den behovsinventering som genomförts kan det bekräftas att det finns ett stort behov av FFA och dessa sträcker sig inte enbart till de kommunala verksamheterna utan både Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ser behov av insatsen. Totalt rör det sig om ca 200 personer per år. Det är framför allt runt den sociala rehabiliteringen som det har framkommit att insatser saknas. I piloten har det funnits behov av att utveckla definitionen av social rehabilitering. Genom intervjuer med deltagare har ett antal områden identifierats där det saknas insatser och utifrån dessa områden har hänsyn tagits till ordinarie insatser inom medicinsk rehabilitering och arbetslivsinriktad rehabilitering. Den övergripande målsättningen med FFA är att personen rustas och förbereds för att kunna ta del av en arbetslivsinriktad rehabilitering. Personer i åldern 25-64 år bör prioriteras utifrån att förberedande insats redan finns på ungdomssidan. Vid uppstart av en FFA verksamhet är utgångspunkten att det ska vara en bred ansats och undvika stuprörstänk. Initialt kommer aktualisering att ske från befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter men med ambitionen att individerna inte ska behöva gå via en insats för att kunna ta del av en annan utan att de ska erbjudas rätt insats i ett så tidigt skede som möjligt. Verksamheten kommer att ha ett löpande intag med 20 platser. För att undvika inlåsnings effekter kommer tiden för deltagande att vara begränsat till max 3+3+3 mån. Fokus i piloten har i huvudsak lagts på vuxensidan dels utifrån att det på ungdomssidan redan finns "en väg in" och en välutbyggd samverkansstruktur där samtliga myndigheter finns representerade och dels utifrån att de redan har förberedande insatser i form av Våga växa och ARIS.

På vuxensidan saknas idag en strukturerad samordning mellan befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser. Ett utvecklingsarbete pågår inom Viva arbete för att skapa en helhet av insatser och flöden mot en gemensam vuxenplattform. FFA är ett steg mot att kunna erbjuda målgruppen ett mer heltäckande utbud och är därför en viktig pusselbit i det pågående utvecklingsarbetet. Ambitionen är att FFA ska integreras med övriga verksamheter och vara en av de gemensamma insatser som erbjuds målgruppen och att resurser fördelas/omfördelas för att i en gemensam vuxenplattform kunna erbjuda målgruppen ett så heltäckande utbud som möjligt.

1. Nulägesbeskrivning befintlig verksamhet

Det fanns behov av fördjupad kunskap på ett flertal områden innan nästa steg kan tas gällande förrehabilitering. Därför föreslogs att en begränsad pilot skulle genomföras med utgångspunkt i förstudien. Uppdraget, att undersöka på vilket sätt en förrehabilitering på bästa sätt kan knyta an till befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser utifrån roller och funktioner och att se över om det går att utveckla samordningen mellan befintliga verksamheter, att utveckla definitionen av social rehabilitering genom att operativt undersöka orsakerna till avbruten arbetslivsinriktad rehabilitering. Uppdraget innefattade även att ta fram en verksamhetsbeskrivning med finansieringsplan för förrehabilitering i Umeå. Piloten behöver inte nödvändigtvis leda till att mer resurser tillförs utan det kan vara så att delar av befintliga resurser delvis kan behöva omfördelas. En viktig uppgift i piloten är att arbeta med framtagande av mall för att identifiera behov av förrehabilitering. För uppdraget anställdes två personer med sökt kompetens, dessa är placerade på Viva Resurs.

2. Resultat 2015

2.1 Behovsinventering

För att få en mer bekräftad bild av hur behoven av en FFA insats ser ut och vilka volymer det handlar om har en enkät skickats ut till personal i befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter och även till handläggare inom berörda myndigheter. Utifrån resultaten som hittills sammanställts kan det bekräftas att det finns ett stort behov av FFA och dessa sträcker sig inte enbart till de kommunala verksamheterna utan både Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ser behov av insatsen. Volymer inom Socialtjänsten och Försäkringskassan har skattats till ca 70 personer per år hos respektive myndighet. Behoven hos Arbetsförmedlingen är sannolikt lika stora om inte större men på grund av den låga svarsfrekvensen från AF är det svårt att uppskatta vilka volymer det handlar om. Totalt rör det sig om ca 200 personer per år. De behov som framkommit och där man ser att det saknas insatser är bl. a att träna sociala färdigheter t.ex. hur man samspelar med kollegor på en arbetsplats, samhällsorientering, självförtroende/självkänsla, kost och hälsa, att få till en fungerande helhet med ekonomi, boende och vardagsfungerande, få hjälp med stödkontakter, bryta isoleringen i hemmet, stöd att följa med till olika stödinsatser/fritidsaktiviteter, rutiner och struktur, aktivitetsträning utanför hemmet, motiverande insatser, tidpassning, meddela frånvaro osv.

2.2 Befintliga verksamheter

Ambitionen är att en FFA insats ska bli den pusselbit som saknas i dagens utbud d v s att komplettera där det inte finns insatser. Utifrån det behöver hänsyn tas till vad som redan erbjuds inom myndigheternas ordinarie arbete och i befintliga insatser inom arbetsrehabilitering. Olika målgrupper har tillgång till olika insatser. För personer som har kontakt med Psykiatrin finns Bas som en arbetsförberedande insats. Inom Kommunen

finns bl a AROS inom Socialpsykiatrin och till viss del Viva Resurs verksamhet. Personer som är inskrivna hos Steget vidare erbjuds förberedande insatser inom bl a vardagsliv och hälsa. Även arbetsmarknadskonsulenterna på Viva arbetsmarknad arbetar till viss del med olika förberedande insatser. Utöver det finns även personligt ombud, boendestöd etc. FFAs roll gentemot ordinarie myndigheter kommer främst att handla om en koordinerande funktion dvs. att hjälpa individen att få de stödinsatser/kontakter som finns att tillgå utifrån de behov som uppmärksammas. När det gäller gränsdragningen gentemot arbetslivsinriktad rehabilitering behöver det tydliggöras i det reella arbetet och i den processen behöver man även se över roller och funktioner för att därefter kunna ta ställning till hur och om befintliga resurser behöver omfördelas. Om det finns ytterligare en verksamhet att tillgå bör rimligtvis arbetsrehabiliteringsverksamheterna i större utsträckning kunna ägna sig åt sitt huvuduppdrag.

2.3 Intervjuer med deltagare

Målsättningen är att bygga upp en verksamhet som motsvarar målgruppens behov av förberedande insatser. Orsakerna till avbruten arbetslivsinriktad rehabilitering har/håller på att undersökas operativt genom deltagarintervjuer. Dessa ska vara en grund för att utveckla definitionen av social rehabilitering och ge en tydligare bild av vilka insatser/aktiviteter som en FFA skulle kunna innehålla. Ett antal områden har identifierats där det saknas insatser och utifrån dessa områden har hänsyn tagits till ordinarie insatser inom medicinsk rehabilitering och arbetslivsinriktad rehabilitering. Det har av olika anledningar varit svårt att få tag på intervjupersoner bl. a utifrån att de som har avslutats är åter hos remittenten. Med anledning av detta har urvalet av intervjupersoner breddats.

Intervjupersonernas problemområden gällande social rehabilitering

Antal n=14	Områden social rehab	Beskrivning
10	Sociala relationer	Relationer på arbetet, självdistans och höga krav i relationer, hemmasittande, privata relationer (par och vänskapsförhållanden), osäkerhet i bemötanden, nervositet, öka socialt nätverk, vistas bland större grupp människor, tillit till andra människor.
9	Hemmasittande/inaktiv fritid	Komma ut mer i samhället på fritiden, fler intressen, hemmasittande framför datorn, bristande motivation att utföra aktiviteter, för lite ork till aktiviteter
7	Motivation	Bristande motivation påverkar socialt umgänge, arbetsrehabiliteringen, fungerande vardagsliv
5	Självförtroende/ Självkänsla/Självinsikt	Påverkar framförallt socialt umgänge gällande höga krav på sig själv i relationer, sociala relationer på arbetsplatsen, negativ självbild
5	Kost	Bristande motivation för tillagning, äta mer hälsosam kost
5	Motion	Hitta lämplig motionsform, öka fysisk aktivering, behov av vikt nedgång
5	Rutiner	Regelbunden sömn, komma upp på morgonen, upprätthålla dygnsrytmen, hålla sig vaken på dagen, balans i vardagen
3	Behov av koordinera ytterligare insatser gällande socialtjänsten/HC/psykiatrin	Återuppta kuratorkontakt, möten med socialtjänsten och psykiatrin som leder till avbrott i arbetsrehabiliteringen, ansökan till råd och stöd, kontaktperson, fylla i blanketter.
1	Ekonomi	Behov av att ansöka om bostadsbidrag och reseersättning

2.3.1 Sammanfattning av intervjuer

Behovet av social rehabilitering utifrån intervjuerna visar att majoriteten har relationsproblematik med andra människor. Detta påverkar arbetsrehabiliteringen och vardagslivet. Resultatet visar att detta utgör ett primärt behov av stödinsatser inom den sociala rehabiliteringen. Det förekommer även ett samband mellan sociala relationsproblem och psykisk ohälsa exempelvis panikångest och stress kan framkallas vid vistelse med medarbetare vid arbetsrehabiliteringen. Bristande självförtroende och självbild framkommer som viktiga faktorer att jobba vidare med för att kunna hantera sociala relationer. Exempelvis att sätta gränser och hantera bemötanden med olika människor. Motivationen till arbetsrehabiliteringen påverkar att man har andra saker som drar mycket energi som svårigheter i parrelationer vilket kräver mycket fokus och ger mindre ork. Flertal intervjuade påpekar att man har en inaktiv vardag utanför arbetet och blir hemmasittande. För en del personer är detta en bidragande del till det sämre måendet under arbetsrehabiliteringen. Hemmasittandet kan bero på att man undviker sociala relationer eller bristande motivation till att ta sig utanför hemmet. Motion och kost utgör för somliga inget primärt behov av åtgärder vilket gör att det hamnar i skymundan på grund av att energi går åt till att fokusera på andra problem. Dessa personer ser ett behov av att komma igång med ökad träning och äta mer hälsosamt. Gällande rutiner utgör sömnen ett återkommande problem för vissa personer vilket påverkar ork till arbetsrehabiliteringen. För dessa personer handlar det om orolighet och försöker därmed upprätthålla tankarna med annat. Exempelvis sittande vid datorn istället för att fokusera på egna problem. Ytterligare insatser gällande medicinsk rehabilitering och övriga möten kan bidra till avbrott i arbetsrehabiliteringen eller att den intervjuade drar sig för att ta kontakter själv. Ekonomi har inte påvisat något större problemområde vilket kan påverkas av den bredare målgruppen av intervjupersoner.

2.4 Samverkan/samordning

Ett syfte med piloten har varit att undersöka på vilket sätt en förrehabilitering på bästa sätt kan knyta an till befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser utifrån roller och funktioner och att även se över om det går att utveckla samordningen mellan de befintliga verksamheterna. De verksamheter som har varit tilltänkta avsändare är Steget vidare, Ungdomstorget och Vuxentorget. Fokus i piloten har i huvudsak lagts på vuxensidan dels utifrån att det på ungdomssidan redan finns "en väg in" och en välutbyggd samverkansstruktur där samtliga myndigheter finns representerade och dels utifrån att de redan har förberedande insatser i form av Våga växa. På vuxensidan saknas idag en strukturerad samordning mellan befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser. Vilken försörjning individen har är överordnad behoven hos individen när det handlar om tillgången till olika insatser. Det kan även konstateras att de olika myndigheterna har olika förutsättningar att nyttja kommunens arbetsrehabiliteringsverksamheter beroende av de olika överenskommelser som träffats med Kommunen. Det som idag kallas "vuxentorget" arbetar på uppdrag av socialtjänsten med arbetslösa som ansökt om försörjningsstöd. Via Insteget kommer personer från Arbetsförmedlingen och som tillhör sysselsättningsfasen och fas 3. Alla myndigheter har dock en ingång via Steget Vidare och Nätkraft. Det som beskrivs av personal i de olika verksamheterna är bl. a att det kan vara svårt att aktualisera individen till en annan insats om andra behov uppmärksammas dvs. det saknas smidiga övergångar mellan befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser och även att alla inte får ta del av alla insatser. Detta kan medföra att individer blir kvar i en insats fast de egentligen är i behov av något annat. Ett utvecklingsarbete pågår inom Viva arbete för att skapa en helhet av insatser och flöden mot en gemensam vuxenplattform. FFA är ett steg mot att

kunna erbjuda målgruppen ett mer heltäckande utbud och är därför en viktig pusselbit i det pågående utvecklingsarbetet.

Befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter har redan i förstudien påtalat att det finns inskrivna personer som inte är redo att ta del av arbetslivsinriktad rehabilitering och utifrån det så bör man kunna utgå från att det finns ett antal personer som idag är i ”fel” insats och som har behov av en förberedande insats. Det är rimligt att dessa personer i första hand erbjuds FFA. Detta skulle innebära att aktualisering till en FFA initialt blir från befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser. Fördelen med att man lyfter ut personer från befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser till en FFA är att individen redan påbörjat sin process, det kommer i många fall att finnas en kartläggning där man identifierat behoven och därmed kan ett tydligt uppdrag ges till FFA. Utgångspunkten bör vara att individen efter avslutad FFA återgår till den redan påbörjade arbetsrehabiliteringsinsatsen men det behöver även finnas beredskap för att man under en FFA insats upptäcker att det finns andra insatser som bättre matchar behoven. Arbetssätt och samverkan behöver utformas så att det inte innebär avbrott, bakslag och rundgång när en person avslutar sin förrehabilitering. Långsiktigheten i den individuella planeringen är beroende av att dialogen mellan FFA och befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter och myndigheter fungerar och att det inte uppstår ett glapp mellan FFA och insatser från ordinarie arbetsrehabiliteringsverksamheter.

Ambitionen bör på sikt vara att sträva efter att individerna inte ska behöva gå via en insats för att kunna ta del av en annan utan att de ska erbjudas rätt insats i ett så tidigt skede som möjligt. Detta innebär att det under projektets gång kommer att finnas behov av vidareutveckling av arbetssätt och samverkan som möjliggör att aktualisering i huvudsak kan ske direkt från ordinarie myndigheter vilket i slutänden ska gynna målgruppen. En av riskerna med att aktualisering sker i ett tidigare skede är att helhetsbilden av individens behov ev. saknas vilket kan innebära att uppdraget till FFA blir otydligt och att ”fel” personer aktualiseras. Detta skulle kunna medföra att kartläggningsdelen blir mer omfattande och att den även får en mer koordinerande funktion som i större utsträckning behöver hänvisa till andra insatser utifrån de behov som framkommer. En avvägning bör göras vad som gynnar målgruppen på bästa sätt. Hur detta ska formas är även beroende av det påbörjade utvecklingsarbetet inom Viva arbete och hur man där väljer att organisera verksamheterna och om det kommer att finnas en gemensam ingång liknande ungdomstorget med någon form av beredningsgrupp/kartläggningsfunktion i ett första skede.

De alternativ man tagit ställning till i piloten är om det ska byggas upp en helt ny verksamhet eller om FFA ska ha en mer koordinerande funktion där man istället träffar överenskommelse med tredje sektorn och studieförbund etc. som i sin tur blir utförare av en social rehabilitering. De ekonomiska förutsättningarna har förändrats under projekttiden och i dagsläget är det inte möjligt att upphandla platser via externa aktörer. Ett alternativ är att nyttja kommunens egna verksamheter, Forslunda och Viva resurs för att kunna erbjuda ett nästa steg i en FFA verksamhet. Med dessa utgångspunkter har ett arbete påbörjats med att utforma ett verksamhetsförslag.

3. Verksamhetsförslag

Utifrån att det blir en helt ny verksamhet som kommer att byggas upp är det rimligt att utgå från att första tiden till stor del kommer att handla om att forma arbetsätt och rutiner, att prova samverkan, olika aktiviteter/insatser och vid behov ompröva dessa. Vid uppstart av en FFA verksamhet är utgångspunkten att det ska vara en bred ansats och undvika stuprörstänk. Detta innebär att man även kan öppna upp från kranskommunerna. Vilka eventuella problem det kan innebära i det reella arbetet behöver hanteras under projektets gång.

3.1 Syfte

Att personen rustas och förbereds för att kunna ta del av en arbetslivsinriktad rehabilitering. Projektet ska vara ett försteg inför fortsatta arbetslivsinriktade åtgärder och därmed verka för en snabbare återgång till arbetslivet med minskade kostnader för offentlig försörjning som följd och ökad livskvalité för individen.

3.2 Målgrupp

Arbetslösa personer i åldern 25-64 år som har en långvarig och/eller komplex problematik – ofta sociala eller arbetsrelaterade problem i kombination med ohälsa och som behöver stöd och hjälp från flera aktörer för att kunna ta del av befintliga arbetsrehabiliteringsinsatser.

3.3 Avgränsning

Projektet kommer inte att arbeta med individer som bedöms kunna komma ut i arbete, studier och egen försörjning utan samordnade stödinsatser. I målgruppen ingår inte personer som är i behov av medicinsk behandling och som behöver fullföljas innan rehabilitering mot arbete kan påbörjas eller de som har ett aktivt missbruk och är i behov av behandling innan rehabilitering mot arbete kan påbörjas.

3.4 Organisation

Projektet ägs av Socialtjänsten, Umeå Kommun och leds av Steget Vidares styrgrupp

3.5 Dokumentation

Skriftlig dokumentation kring deltagarens utveckling mot målen görs i Viper

3.6 Lokaler

Verksamheten förläggs med utgångspunkten på Hagaplan men i nära samarbete med Viva Resurs

3.7 Förslag på verksamhetspersonal/kompetenser

Utifrån det som framkommit i bl. a intervjuer och behovsinventering ser vi att följande kompetenser behövs. En utvecklingsledare på 100 % som har till uppgift att samordna, utveckla och följa upp verksamheten. En arbetsterapeut på 100 % som utifrån

yrkeskompetens bidrar med arbetsterapeutisk bedömning och intervention gällande vardagsfungerande inom social rehabilitering. En socionom/beteendevetare på 100 % med utbildning i Supported Employment på. Utvecklingsledaren har tillsammans med arbetsterapeuten och socionom/beteendevetare ansvaret att leda det dagliga arbetet.

3.8 Genomförande

Deltagarna aktualiseras i första hand från Steget vidare, Vuxentorget, Nätkraft och Instegets verksamheter. Personer i åldern 25-64 år bör prioriteras utifrån att Våga växa finns att tillgå på ungdomssidan. Vid en aktualisering är det behoven av FFA som styr vilka som får ta del av insatsen. Under 2016 kommer man inte att aktualisera personer utifrån att alla myndigheter ska ha exakt lika många platser. Syftet med detta är att få en reell bild av var och hur behoven ser ut och ev. skiljer sig mellan de olika myndigheterna. Hur fördelningen ser ut kommer att följas under projektiden för att inte snedfördelningen ska bli alltför stor vilket även gäller könsfördelningen. Vid aktualisering bör strävan vara att det ska finnas en kartläggning där behovsbilden framgår och att man utifrån den formulerat ett uppdrag till FFA. Utifrån att deltagarna kommer att vara i olika faser i processen och aktualiseras från olika arbetsrehabiliteringsverksamheter så kommer det sannolikt att finnas stora variationer hur det kommer att se ut i praktiken. Verksamheten kommer att ha ett löpande intag med 20 platser. Tiden för deltagande i projektet varierar från individ till individ, dock längst 3+3+3 mån med syfte att undvika inläsningseffekter. Vad som ske och vem som tar vid när individen avslutar i FFA måste samplaneras i ett tidigt skede. Överlappning och parallella processer kan vara nödvändigt för att det inte ska uppstå ett glapp mellan FFA och insatser från ordinarie arbetsrehabiliteringsverksamheter som innebär risk för tapp i motivation och tillbakagång i aktivitetsnivå.

Utifrån att det kommer att handla om en heterogen målgrupp är det rimligt att man utgår från ett individuellt upplägg som anpassas och planeras tillsammans med den enskilde. Första tiden kommer att handla om att bygga upp en förtroendefull relation med deltagaren, att hjälpa deltagaren att sätta upp realistiska mål och delmål ev komplettering av kartläggning. Hur stegförflyttningar i processen mot arbetsrehabilitering ska mätas, framgångsfaktorer osv. Syftet med de insatser som ska erbjudas är att bidra med att starta igång en process mot arbete. Det kan handla om att få en struktur på vardagen, att få kännedom om vilka stödkontakter som finns att tillgå i samhället, hjälp att t ex söka boendestöd, kontaktperson, hjälp att ordna upp ekonomin. Det individuella arbetet kommer även att kombineras med olika gruppaktiviteter, problemlösning och självständigt arbete inom olika områden (t ex arbetsförberedande kunskaper, samhällsorientering, hälsa, fritid och vardagsfungerande). Gruppaktiviteterna ska ge möjlighet att träffa andra i liknande situation, att träna sociala färdigheter och få ett socialt sammanhang att ingå i vilket i liknande projekt visats vara en av de största framgångsfaktorerna. Som ett nästa steg i en FFA kan kommunens egna verksamheter, Forslunda och Viva Resurs nyttjas för att få träna sina färdigheter i en reell miljö. Hur dessa ska nyttjas och i vilket skede är inte klarlagt i dagsläget.

4. Mål 2016

Verksamhetsmål

- 20 platser
- Löpande intag

- Tid för anvisning ska vara max 3+3+3 mån
- Utveckla fungerande former för samverkan där aktualisering och återföring fungerar på ett tillfredsställande sätt
- Att utforma en verksamhet som motsvarar behoven hos remitterande verksamheter
- Tydliggöra FFAs roll och funktion i förhållande till befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter (inklusionskriterier)
- Tydligare definition av målgrupp
- Att FFA blir känt hos ordinarie myndigheter

Volym och individmål

- Att minst 60 % ska gå vidare till arbetslivsinriktad rehab efter avslutad insats
- Att individen ska uppleva att de kommit ett steg närmare arbetslinjen
- Alla ska ha en fortsatt planering och skriftlig dokumentation efter avslutad insats
- Att utforma arbetssätt och metoder som motsvarar målgruppens behov

5. Deltagaraktiviteter 2016

- Prova på aktiviteter t ex motionskort
- Promenader
- Studiebesök
- Arbetsförberedande aktiviteter
- Samhällsorientering
- Skapande grupper
- Lösningfokuserat arbete
- Eget/individuellt arbete

5.1 Förväntade vinster

På individnivå:

- Att fler personer ges möjlighet att delta i arbetslivsinriktad rehabilitering för att därefter kunna gå vidare mot egen försörjning på hel eller deltid.
- Att de individuella behoven i större utsträckning möts utifrån att ytterligare en insats finns att tillgå
- Att individen i större utsträckning kan erbjudas rätt insats och i ett tidigare skede

På organisationsnivå:

Inom kommunen

- Att kommunen kan erbjuda ett mer heltäckande utbud till målgruppen
- Att befintliga verksamheter inom arbetslivsinriktad rehabilitering ges möjlighet att i större utsträckning ägna sig åt sitt uppdrag.

- Bättre samnyttjande av resurser, utökat samarbete, samverkan, kunskapsutbyte mellan befintliga arbetsrehabiliteringsverksamheter
- Att de som arbetar med arbetslivsinriktad rehabilitering kan ta emot personer som är mer redo för detta och därmed öka möjligheterna att bedriva framgångsrik arbetsrehabilitering.
- Minskade kostnader för försörjningsstöd och större självförsörjningsgrad för kommunens invånare.

Mellan myndigheter

- Möjlighet för handläggare inom de ordinarie verksamheterna att erbjuda stöd när kraven i arbetsrehabilitering är för höga.
- Utökat samarbete mellan kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Landstinget
- Lägre kostnader för offentliga ersättningar
- Effektivisering och på sikt lägre totala kostnader
- Kan skapa förutsättningar för en långsiktig planering över organisationsgränserna för individen

5.2 Konsekvenser

- Befintliga verksamheter kan behöva omprövas och möjligen omformas
- Resurser kan behöva omfördelas för att kunna erbjuda ett mer heltäckande utbud för målgruppen

6. Mål 2017

Ambition att FFA ska integreras med övriga verksamheter och vara en av de gemensamma insatser som erbjuds målgruppen och att resurser fördelas/omfördelas för att i en gemensam vuxenplattform kunna erbjuda målgruppen ett så heltäckande utbud som möjligt.

7. Budget

Vid förslag till finansiering har man tittat på bl. a Våga växas budget

KOSTNADER		2016	Förslag finansiär
Personal		1 500 000 kr	
Utvecklingsledare 100%		500 000	Samordningsförbund
Socionom/beteendevetare 100%		500 000	Samordningsförbund
Arbetsterapeut 100%		500 000	Kommun
Externa tjänster		25 000 kr	
Utbildning		25 000	Samordningsförbund
Lokaler			
Befintliga lokaler			Kommun
Övriga kostnader		190 000 kr	
Friskvård/aktiviteter		150 000	Samordningsförbund
Föreläsning/studiebesök/resor		40 000	Samordningsförbund
IT-kostnader			Kommun
Övrigt förbrukningsmaterial			Kommun
Summa projektkostnader		1 715 000 kr	
Finansering		2016	
Samordningsförbundet		1 215 000 kr	
Umeå Kommun		500 000 kr	(+ lokal och del av övriga kostnader)

2015-11-16

Förstudie

Projektförslag

**Stressrelaterad psykisk ohälsa på
kvinnodominerande arbetsplatser**

Åtgärder för att minska sjukfrånvaron

Försäkringskassan
Västerbottens läns landsting
Nordmalings kommun
Vindeln kommun
Umeå Kommun
Vännäs Kommun

1. BAKGRUND/PROBLEMFÖRMULERING

Sedan 2011 ökar sjukpenningtalet i snitt med 13 % på årsbasis. I september 2015 uppgick sjukpenningtalet i riket till 10 dagar, uppdelat på 13 dagar för kvinnor och 7 dagar för män.

Sjukpenningtalet i de kommuner som är medlemmar i Samordningsförbundet Nordmaling/Vännäs/Umeå/Vindelns ser ut enligt följande:

- Nordmaling. 11,3 dagar, uppdelat på 15,0 dagar för kvinnor och 7,9 dagar för män.
- Vännäs. 14,6 dagar, uppdelat på 20,0 dagar för kvinnor och 9,6 dagar för män.
- Umeå. 10, dagar, uppdelat på 14 dagar för kvinnor och 7 dagar för män.
- Vindelns. 14,6 dagar, uppdelat på 19,6 dagar för kvinnor och 10,1 dagar för män.

Sjukpenningtalet skiljer sig åt mellan olika län. För både kvinnor och män är sjukfrånvaron högst i Jämtlands län och lägst i Östergötlands län. Umeå kommun har haft en något starkare ökning sedan 2011 än riket som helhet och ligger nu på ungefär samma nivå medan Vännäs kommun har ett relativt högt sjukpenningtal i jämförelse med riket.

Sjukfrånvaron skiljer sig åt mellan olika sektorer. Högst är sjukfrånvaron i kommuner och landsting medan den är lägst inom staten.

Sjukskrivning till följd av stressrelaterad psykisk ohälsa, i form av bl.a. ångest och depressioner, har ökat under senare år och är i dag, den vanligast sjukskrivningsorsaken för både kvinnor och män. Risken för att bli sjukskriven på grund av psykisk ohälsa är högre för kvinnor än för män. För både kvinnor och män är risken att bli sjukskriven till följd av psykisk ohälsa högst i åldern 30-39 år och ännu högre för personer med barn i åldern 3-12 år. Personer i yrken med nära kontakt med brukare i olika typer av välfärdstjänster eller andra personliga tjänster (s.k. kontaktyrken) har en högre genomsnittlig risk att bli sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Risken är lika hög för kvinnor som för män, men eftersom kvinnor i större utsträckning arbetar i dessa yrken är det flest kvinnor som drabbas.

De är många aktörer som har ett ansvar för att arbeta med att sjukfrånvaron minskar.

Försäkringskassan är som försäkringsgivare en central aktör i sjukskrivningsprocessen. Myndigheten ska bedöma och pröva rätten till ersättning från sjukförsäkringen. Myndigheten ska även klarlägga behov av rehabilitering och samordna de åtgärder som kan behövas, och som andra aktörer har ansvar för.

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har ett gemensamt uppdrag avseende tidiga och aktiva insatser för sjukskrivnas återgång i arbete, vilken är en central del i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen.

Hälso- och sjukvården har en viktig roll i sjukskrivningsprocessen genom sitt ansvar att dels tillhandahålla medicinsk behandling och rehabilitering, dels bedöma patientens medicinska

tillstånd och leverera medicinska utlåtanden som underlag för Försäkringskassans bedömning av den försäkrades arbetsförmåga och behov av rehabilitering.

Arbetsgivarna har en central roll både vad avser att förebygga sjukfrånvaro och i fråga om anställdas rehabilitering vid sjukdom. Regeringen har under våren 2015 inlett samtal med arbetsmarknadens parter för att diskutera både den stigande sjukfrånvaron och vilka åtgärder som kan vidtas för att vända utvecklingen.

Den stigande sjukfrånvaron är oroande och regeringens bedömning är att det behövs åtgärder på bred front för att sjukfrånvaron ska kunna stabiliseras. Två centrala utvecklingsområden är rehabiliterande insatser gentemot personer med stressrelaterad psykisk ohälsa samt ytterligare insatser på arbetsplatserna för att förhindra och förkorta förekomsten av stressrelaterad psykisk ohälsa.

Regeringen har beslutat om ett åtgärdsprogram satt upp ett mål att minska sjukpenningtalet till nio dagar år 2020. I praktiken är detta en tredjedel lägre än prognosen och motsvarar 17 miljarder kr i lägre utgifter eller uppskattningsvis 80 000 färre pågående sjukfall.

2. SYFTE/MÅL

Syftet/målet med förstudien är att öka kunskapen om faktorer, metoder och preventiva åtgärder för att därefter kunna föreslå insatser för att:

- Utveckla ännu mer effektiva metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.
- Utveckla preventiva metoder i syfte att stoppa den negativa utvecklingen av stressrelaterad ohälsa.

Förstudien syftar således till att generellt öka kunskapen inom detta område samt till att upprätta en komplett projektplan för ett framtida utvecklingsarbete.

Denna projektbeskrivning redovisar en huvudsaklig inriktning för förstudien. Styrgruppen har möjlighet att korrigera upplägget under projekttiden. Större förändringar redovisas till Samordningsförbundet.

3. AVGRÄNSNING

Förstudien avgränsas till att studera orsaken till den negativa utvecklingen av stressrelaterad psykisk ohälsa som leder till sjukfrånvaro. De grupper förstudien ska fokusera på är personer med sin anställning inom äldreomsorgen inom Nordmaling, Vindeln, Umeå och Vännäs Kommun. Finns resursmässigt utrymme kan även andra yrkesgruppen beaktas i förstudien.

4. MÅLGRUPPER

Personer med sin anställning inom äldreomsorgen inom Nordmaling, Vindelns, Umeå och Vännäs kommun.

5. ORGANISATION

Styrgruppen består av:

- Försäkringskassan. Ordförande
- Samordningsförbundets tjänsteman
- Västerbottens läns landsting.
- Representanter från berörda kommuner.
- Kommunal

Till styrgrupper kopplas utifrån behov olika referens och beredningsgrupper med representanter från exempelvis kommunerna, Västerbottens läns landsting. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan nationellt, Umeå Universitet, LO, Företagshälsovård.

Operativt anställs en projektledare på halvtid under projekttiden som på uppdrag av styrgruppen ansvarar för förstudiens genomförande.

6. GENOMFÖRANDE

Förstudien kommer att pågå under perioden 2016-02-01 – 2016-07-31.

Det som behöver tydliggöras i förstudien är:

- Vad är det för faktorer som gör att den stressrelaterade psykiska ohälsan som leder till sjukfrånvaro ökar i aktuell målgrupp?
- I vilken grad påverkar dessa faktorer den stressrelaterade psykiska ohälsan?
- Vad kan förklara att skillnaderna i antalet sjukskrivna med stressrelaterad psykisk ohälsa varierar i riket?
- Vilka friskfaktorer har forskningen funnit och i vilken grad och på vilket sätt påverkar dessa utvecklingen av stressrelaterad psykisk ohälsa?
- Vad finns det för olika slags medicinskt- och arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser för personer med stressrelaterad psykisk ohälsa?
- Hur många insatser genomförs och hur stort är det reella behovet?
- Vilka resultat kan dessa insatser visa på?
- Täcker befintliga insatser aktuellt målgrupps behov eller behövs det andra typer av rehabiliteringsinsatser?
- Vilka aktörer har vi sammantaget inom vårt upptagningsområde som arbetar med att motverka stressrelaterad psykisk ohälsa och vad består dessa insatser huvudsakligen av?
- Hur arbetar aktuella kommuner som arbetsgivare med att minska sjukfrånvaron inom vår målgrupp?
- Vad är styrkor och utvecklingsbehov i detta arbete?

Utifrån resultatet av ovanstående studier upprättas en komplett projektplan för att:

- Utveckla ännu mer effektiva metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.
- Utveckla preventiva metoder i syfte att stoppa den negativa utvecklingen av stressrelaterad ohälsa.

Under förstudien ska alternativa finansieringar av genomförandet t e x via Europeiska Socialfonden utredas.

7. METOD

Förstudien kommer att genomföras genom litteraturstudier, djupintervjuer samt en större workshop där vi samlar berörda parter och sakkunniga för analys och förslag till utvecklingsinsatser. Förstudien ska summeras i bokform i syfte att kunna sprida generella kunskaper till andra yrkesgrupper och branscher.

8. FRAMTID

Orsaken till att vi vill göra en förstudie är att vi ser ett stort utvecklingsbehov för att kunna minska sjukfrånvaron och där en minskning av stressrelaterade psykisk ohälsa är en av de viktigaste förbättringsåtgärderna.

Vår hypotes är att en förstudie kommer påvisa behov av ett utvecklingsarbete på några år. Målsättning för detta utvecklingsarbete, vad som behöver göras samt finansiering av genomförandet får diskuteras efter det att förstudien är genomförd.

9. BUDGET

KOSTNADER	2016
Personal	186 000 kr
Projektledare Försäkringskassan (19 000 kr * 50% * 6mån)	171 000 kr
IT/lokaler/material/frukt/friskvård etc	15 000 kr
Köp av tjänst	150 000 kr
Workshop 60 personer	70 000 kr
Gästföreläsare/expert/moderator	80 000 kr
Resor	30 000 kr
Resor	30 000 kr
Material	50 000 kr
Bok	50 000 kr
Summa projektkostnader	416 000 kr

Verksamhetsplan 2016-2018

Budget 2016-2018

**Samordnings-
förbundet**
UMEÅREGIONEN

Antagen av styrelsen 2015-11-27

Innehåll

1. Inledning.....	2
2. Samordningsförbundets uppgift och ändamål.....	2
3. Nulägesanalys våren 2014 med utblick mot 2018	2
4. Målgrupper	5
5. Vision	5
6. Övergripande strategiska mål 2018.....	5
7. Effektmål	5
8. Individmål för deltagare i samverkan.....	6
9. Organisation	6
9.1 Styrelsen	6
9.2 Kansli	7
9.3 Beredningsgrupp	7
10. Operativ verksamhet	7
10.1 Samverkansplattform för unga	7
10.2 Samverkansplattform för vuxna (+25).....	8
10.3 Samverkansplattform primärvård - NAFS	10
10.4 Lokala samverkan i Vännäs, Vindeln och Nordmaling	11
11. Stödstruktur för samverkan	12
11.1 Ledarskapsutveckling	12
11.2 Samverkanskunskap för nya medarbetare	13
11.3 Omvärldsbevakning	13
11.4 Kommunikation.....	14
11.5 Förbättrad samverkan med arbetsmarknaden.....	14
11.6 Sammanhållning Umeåregionen	15
Aktiviteter gällande styrelsen och ledarskap beskrivs på annan plats i verksamhetsplanen. Här anges de aktiviteter som rör nätverket för nyckelpersoner.....	15
12. Övriga utvecklingsområden	15
12.1 Målgruppsanalys	15
12.2 Expansion	15
12.3 Utveckla system för uppföljning	16
13. Budget	17

1. Inledning

Samordningsförbundet Umeå bildades i maj 2005 som en fristående juridisk person enligt lagen om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (2003:1210). Förbundet ägdes ursprungligen av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västerbottens läns landsting och Umeå kommun. Från och med den 1 januari 2014 anslöt Vännäs kommun varpå förbundets namn ändrats till Samordningsförbundet Umeå-Vännäs. Den 1 januari 2016 ansluter Nordmaling och Vindelns kommuner till förbundet, vilket föranleder ett nytt namnbyte. Denna gång till Samordningsförbundet Umeåregionen.

Verksamhetsplanen grundar sig på det strategiska ramverk som togs fram vid förbundets framtidsdag den 24 april 2015. Strategin har sedan förfinats och utvecklats vid styrelsens och beredningsgruppens sammanträden.

2. Samordningsförbundets uppgift och ändamål

Förbundets ändamål och uppgifter är i överensstämmelse med ändamål och uppgifter enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210). Enligt lagstiftningen och dess förarbeten betonas samordningsförbundets arbete som ett fristående organ för möjliggörande av samordnade rehabiliteringsinsatser, både operativt och strukturellt, samt för utveckling av samarbetet mellan parterna inom rehabiliteringsområdet.

Rehabiliteringsansvaret är uppdelat på flera sektorer där varje aktör bedriver insatser utifrån egna uppdrag och ansvar. Samtidigt är de olika aktörernas insatser beroende av varandra för att en väl fungerande rehabilitering ska komma till stånd. Att ansvaret för den enskilde är fördelat på flera aktörer kan utgöra hinder mot en effektiv rehabilitering. Det kan vara särskilt problematiskt att rehabilitera människor som har en kombination av medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem. För att hjälpa dessa människor är det nödvändigt att aktörerna samordnar sina insatser.

3. Nulägesanalys våren 2014 med utblick mot 2018

Vid Framtidsdagen den 24 april 2015 genomfördes en SWOT-analys som grund för verksamhetsplanen med inriktning mot 2018. Arbetskraftsförsörjningsfrågan är det som ses som både det största hotet och den största möjligheten.

Många människor står idag utanför arbetsmarknaden vilket självklart är ett stort problem men en än större utmaning som kan tyckas paradoxalt, men som blir allt mer tydligt är att tillgången på arbetskraft med rätt kompetens idag är ett av de största hindren för arbetsgivarna. Detta styrks bland annat av Företagarnas årliga småföretagarbarometer, Arbetsförmedlingens långsiktsprognoser såväl som vården och omsorgens prognoser över framtida rekryteringsbehov.

<u>STYRKOR</u>	<u>MÖJLIGHETER</u>
☐ Erfarenhet + Kompetens → Erfarehetskompentens ☐ Trygghet ☐ Mod ☐ Politisk vilja ☐ Goda exempel på fungerande samverkan ☐ Engagerad/ kompetent förbundschef ☐ Sociala ingenjörer ☐ Politiker och tjänstemän i styrelsen ☐ Förbundet är etablerade (legitimitet) ☐ Lyckade satsningar ☐ Brett engagemang	☐ Den expansiva arbetsmarknaden ☐ Strukturerade plattformformor och lokala modeller ☐ Fler medlemmar och nya aktörer ☐ Politisk viljeinriktning i rätt riktning ☐ Frågor i "ropet" Promota/PR internt / externt ☐ Kompetensbärare /-utvecklare ☐ Jobba mer långsiktigt / strategiskt
Våren 2015	December 2018
<u>SVAGHETER</u>	<u>HOT</u>
☐ Ekonomi (kortsiktig finansiering) ☐ Omvärldsbevakning ☐ Ingen backup för förbundschef ☐ Extern kommunikation ☐ Balansera upp operativt/ strategiskt ☐ Finansiering från alla huvudmän ☐ Höga förväntningar - Kan förbundet leverera? ☐ Parallella strukturer – dubbelarbete? ☐ För litet kansli	☐ Ekonomin ☐ Politiskt ansvar och vilja + Tjänstemäns ansvar och vilja - Nationellt/Regionalt/Lokalt ☐ Sektoriellt tänk ☐ Kranskommunernas inträde ställe nya krav ☐ Kompetensförsörjning ☐ Alla parter engagemang och finansiering ☐ Om förbundschefen slutar

Bild 1. SWOT- analys april 2015

De grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden återfinns vi inom;

- ✓ Ohälsan
- ✓ Etableringen av nyanlända
- ✓ Unga som inte slutfört sina gymnasie studier
- ✓ Personer med någon form av funktionsnedsättning (särskilt psykisk funktionsnedsättning)

Detta i kombination med att arbetslivet ställer allt högre krav gör att vi idag har stora matchningsproblem. Riktigt allvarligt blir frågan när vi nu går in i en tid med stora åldersdemografiska förskjutningar då de stora åldersskullarna som är födda under första halvan av 50-talet lämnar arbetslivet. Detta i kombination med att ungdomskullarna som kommer ut ur gymnasieskolan de närmaste åren drastiskt minskar. Denna besvärande åldersdemografiska utveckling delar vår region med resten av landet, och med i stort sett hela Europa. Relationen mellan antalet personer i arbetslivet och resten av befolkningen, barn och ungdom, arbetslösa och ålderspensionärer, det som brukar benämnas försörjningsbördan kommer att bli allt mer ansträngd. Ytterst utgör detta ett allvarligt hot mot välfärden.

I den här problematiken ska alla insatser som vi gör inom Samordningsförbundet ta sin utgångspunkt.

Beräknad arbetskraft 16-64 år i Västerbottens län 1995-2025

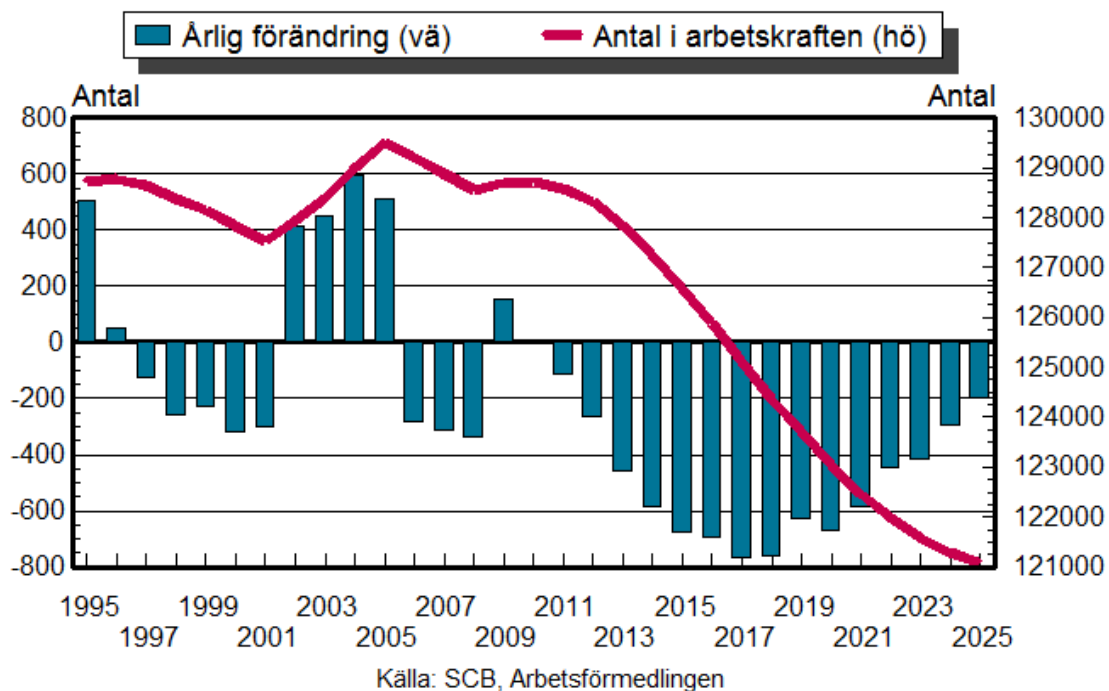

Bild 2. Beräknad arbetskraft 16-64 år i Västerbottens län

Den ovan beskrivna problematiken skapar möjligheter för förbundets målgrupper då efterfrågan på arbetskraft ökar, detta i kombination med väl utvecklade samverkanarenor ger målgrupperna goda förutsättningar att nå egen försörjning. Vilket ytterligare underbyggs av att det finns en tydlig politisk vilja och ett starkt engagemang för att arbeta med samverkan. I analysen lyfts även den breda kompetens som utvecklats med många duktiga "sociala ingenjörer" på olika nivåer fram. En ytterligare möjlighet är att förbundet växer med fler kommuner.

Det finns också svagheter och hot som måste hanteras. En av dessa är ekonomin, inte nödvändigtvis nivån på den ekonomiska tilldelningen utan den osäkerhet som föreligger i framför allt statens fördelning till Samordningsförbunden. Denna fråga är under beredning på central nivå och det finns därför goda förhoppningar om en bra lösning. Andra svagheter är ett sårbart kansli, omvärldsbevakning, den externa kommunikation samt att det i många fall finns parallella strukturer som suboptimerar hur samhällets resurser används. Ett hot som alltid är viktigt att förhålla sig till i samverkan är att politiker, tjänstemän och/eller hela organisationer inte prioriterar samverkan på ett önskvärt sätt.

I verksamhetsplanen med inriktning mot 2018 anges hur förbundet ska stödja och förstärka de identifierade styrkorna och möjligheterna samt aktiviteter för att hantera svagheter och de hot som finns.

4. Målgrupper

Människor bosatta i Umeå, Vännäs, Vindeln och Nordmalings kommuner som har långvarigt behov av offentlig försörjning i form av sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshetsersättning eller försörjningsstöd. De ska ha behov av samordnad rehabilitering från minst två av samverkansparterna. Det kan också vara människor som står utanför samhället och helt saknar försörjning från samhället, s.k. hemmasittare.

Samordningsförbundets insatser riktas till alla i åldern 16-64 år som faller inom ramen för ovan beskrivning. Individernas behov ska vara avgörande, dock ska unga i åldern 16-30 år vara prioriterade.

5. Vision

Samordningsförbundet ska bidra till att lösa arbetskraftsförsörjningen genom att varje människas arbetsförmåga tas till vara genom hållbart samarbete i ständig utveckling.

6. Övergripande strategiska mål 2018

- ✓ I Umeå finns en hållbar samverkansplattform i ständig utveckling för unga människor
- ✓ I Umeå finns en hållbar samverkansplattform i ständig utveckling för människor äldre än 25 år
- ✓ I Umeåregionen finns det en fungerande samverkan mellan Primärvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunernas socialtjänster, i ständig utveckling
- ✓ I Vännäs, Vindeln och Nordmaling finns det hållbara lokala samverkanmodeller utvecklade med utgångspunkt från människors behov
- ✓ Samverkan för våra mest utsatta människor är organiserade i en helhet för hela Umeåregionen med Umeå som nav
- ✓ Det finns en väl utvecklade stödstrukturer för samverkan

7. Effektmål

Under första kvartalet 2016 ska 3-4 effektmål tas fram. Dessa läggs sedan in i verksamhetsplanen och följs upp årligen.

8. Individmål för deltagare i samverkan

Nedan anges de genomsnittliga mål som gäller för insatser inom den finansiella samordningen. Varje enskild verksamhet/projekt har definierade mål som följs upp via egen uppföljning (rapporteras till förbundet) och via registrering i Systemet för uppföljning av samverkansinsatser (SUS).

- Deltagare till arbete och studier
 - 40 % av deltagarna ska ha fått arbete, eller gått vidare till studier efter insatsen
- Deltagarna som fullföljt insatsen har upplevt att deras livskvalitet förbättras.
 - 80 % av deltagarna anger på 10-gradig skala att deras livskvalitet har påverkats av insatsen i ganska hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).
 - 40 % av deltagarna anger att deras livssituation har påverkats av insatsen i mycket hög grad.
- Deltagarna som fullföljt insatsen har upplevt att den hållit god kvalitet
 - 80 % av deltagarna anger på 10-gradig skala att de upplevt kvalitén på insatsen som ganska god (7 eller 8) eller mycket god (9 eller 10).
 - 40 % av deltagarna anger att kvaliteten har varit mycket god. (a eller b)
- Deltagarna som fullföljt insatsen anser sig ha kunnat påverka sin rehabiliteringsprocess.
 - 80 % av deltagarna anger på 10-gradig skala att de kunnat påverka insatsen i ganska hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).
 - 40 % av deltagarna anger att de har kunnat påverka insatsen i mycket hög grad.
- I vilken omfattning upplever deltagarna att de har blivit bemötta och behandlade med värdighet under deltagandet i insatsen sett utifrån deras kön, etnicitet, ålder, sexuell läggning, könöverskridande identitet, religion samt funktionsnedsättning.
 - 80 % av deltagarna anger att de blivit bemötta och behandlade med värdighet i ganska hög grad eller mycket hög grad.
 - 20 % av deltagarna anger att de blivit bemötta och behandlade med värdighet i mycket hög grad.
- Det ska finnas omsättningsmål för alla verksamheterna/projekt i form av tid i insatsen
- Andelen/talet återvändare ska mätas, analyseras och redovisas

9. Organisation

9.1 Styrelsen

Samordningsförbundet leds av en styrelse som består av 8 ledamöter och 8 ersättare som är utsedda av respektive huvudman. Styrelsens viktigaste uppgifter är:

- ✓ att besluta om mål, riktlinjer och strategier för den finansiella samordningen
- ✓ att årligen fastställa Verksamhetsplan och budget
- ✓ att besluta om finansiering av verksamheter/projekt
- ✓ att stötta och följa upp verksamheter/projekt som finansieras av Samordningsförbundet
- ✓ att granska verksamheterna/projektens nytta

9.2 Kansli

Samordningsförbundets arbete leds och koordineras av en förbundschef vars uppgift är att leda förbundets arbete enligt den verksamhetsplan och budget som styrelsen beslutat om. Till stöd för arbetet finns en biträdande förbundschef som ansvarar för de operativa processerna i förbundets verksamheter. Vidare finns också en administratör anställd av förbundet och ett ekonomistöd enligt avtal med Umeå kommun.

9.3 Beredningsgrupp

På tjänstemannanivå finns en beredningsgrupp som är ett viktigt forum för dialog om gemensamma insatser mellan de olika organisationerna. Beredningsgruppens viktigaste uppgifter är att på ett övergripande sätt analysera insatser, processa idéer samt vara en remissinstans för de verksamheter/projekt som kan komma att finansieras av förbundet. Beredningsgruppen utgör ett viktigt bollplank för förbundschefen samt är legitimitetsskapare för de verksamheter/projekt som finansieras av förbundet.

10. Operativ verksamhet

10.1 Samverkansplattform för unga

Nulägesbeskrivning befintlig verksamhet

Ungdomar är alltid en prioriterad målgrupp för Samordningsförbundet med särskilt fokus på unga som bedöms stå långt från arbetsmarknaden. Redan 2009 etablerades Ungdomstorget som idag utgör navet av insatser för unga som har mer omfattande behov av stöd. Vartefter behov identifierats har det till Ungdomstorget kopplats på olika kompletterande insatser, bland annat unga i övergång från särskola till arbetsliv, unga hemmasittare och insatser för unga med behov av stöd för att komma igång. Dessa insatser har vuxit fram inom ramen för Samordningsförbundet och har successivt implementerats som ordinarie verksamhet.

Hösten 2013 beslutade Samordningsförbundets styrelse att förbundet skulle verka för en generell genomlysning av ungas övergång från skola till arbetslivet. Detta ledde fram till det som fått arbetsnamnet Umeåmodellen. Modellen utgör idag ramverket för samverkan och innefattar alla relevanta insatser för ungas övergång från skola till arbetsliv. Vännäs kommun är sedan 1 januari 2014 medlem i Samordningsförbundet och inkluderas därmed i arbetet. Samordningsförbundets ansvar är enbart gentemot grupper i behov av samverkan vilket gör att förbundet enbart fokuserar på delar av Umeåmodellen. Dessa delar är de sammahållna insatserna (Mellansteget, Våga växa och Hikikomori) ARiS samt Ungdomstorget.

Verksamhet och Aktiviteter 2016

- ✓ Ungdomstorget kommer under 2016 att fortsätta utvecklingsarbetet av version 3.0 enligt framtagna plan. Under första kvartalet 2016 kommer en uppföljning/genomlysning av processens utfall av det första året att göras.

- ✓ Under året samordnas Mellansteget, Våga växa och Hikikomori. Verksamheterna bedrivs dock vidare i enlighet med redan definierade uppdrag. Syftet med att föra dem närmare varandra är att det bedöms resurseffektivare.
- ✓ Under 2016 kommer projektet som gjorts på Midgårdskolan för att underlätta övergången mellan skola och arbetsliv att breddas till ytterligare ett antal gymnasieskolor. **En operativ resurs kommer att tillföras satsningen.**
- ✓ Det finns strukturella brister för att fånga upp, möta och motivera unga. Framför allt gäller detta unga med utomnordisk bakgrund. **Därför kommer Umeå kommun under 2016 att prova en insats där man anställer två unga personer som kan utveckla det uppsökande arbetet inom aktivitetsansvaret.**

Mål 2016

- ✓ Ungdomstorget har utvecklat ett styrkort och en målkarta där samtliga mål för verksamheten anges. Målen harmoniserar med Samordningsförbundets mål för resultat på individnivå.
- ✓ Senast 15/2 ska Ungdomstorgets första arbetsår enligt version 3.0 vara uppföljt och analyserat. I analysen ska förslag på eventuella åtgärder finnas föreslagna.
- ✓ De sammahållna insatserna (Mellansteget, Våga växa och Hikikomori) har mål angivna i sina styrdokument. Målen harmoniserar med Samordningsförbundets mål för resultat på individnivå.
- ✓ **Den breddade pilotsatsningen för att överbrygga övergången mellan skola och arbetsliv ska vara genomförd och analyserad.**
- ✓ **Den uppsökande insatsen ska leda till att andelen unga med utomnordisk bakgrund som får aktiva insatser ökar. Detta jämfört med läget i september 2015.**

Uppföljning

- ✓ Styrgruppen för Ungdomstorget ansvarar för att rapportera till Samordningsförbundet.
- ✓ För avrapportering av de sammahållna insatserna ansvarar ansvarig enhetschef, Umeå kommun.
- ✓ För avrapportering av pilotsatsningen ansvarar styrgruppen för Umeåmodellen.
- ✓ För avrapportering av den uppsökande insatsen ansvarar ansvarig enhetschef, Umeå kommun

Uppföljning sker i enlighet med framtaget årshjul.

10.2 Samverkansplattform för vuxna (+25)

Nulägesbeskrivning befintlig verksamhet

Sedan 2011 bedrivs samlokaliserad samverkan för de som är äldre än 25 år i form av Steget vidare. Steget vidare är en samlokalisering av medarbetare från Umeå kommun (Socialtjänsten och Viva resurs), Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Psykiatriska kliniken – NUS. Deltagarna anvisas via en beredningsgrupp och man arbetar med cirka 110 individer/år.

Förutom Steget vidare finns utbyggd samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan för de som finns i socialförsäkringen. Samverkan inom kommunen och

med Arbetsförmedlingen för de som har försörjningsstöd inom Vuxentorget. Samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Viva resurs för de i jobb- och utvecklingsgarantin. Samverkan mellan Socialtjänsten och Försäkringskassan för s.k. 0-klassade. Det här är ingen total beskrivning av den samverkan som sker för målgrupperna äldre än 25 år utan exempel för att illustrera att mycket görs men att det inte sker sammahållet. Kanske är det inte möjligt eller ens önskvärt att allt sker sammahållet men det finns en vilja från Samordningsförbundet att under 2016 se över förutsättningarna för en mer utbyggd samverkansplattform för vuxna.

Ett annat utvecklingsområde som sedan tidigare identifierats är att en stor andel av de som anvisas till arbetslivsinriktad rehabilitering inte är redo för det utan har behov av förberedande insatser innan man är redo att gå in i aktiva insatser mot arbete. Detta kan beskrivas som social rehabilitering. Umeå kommun har genomfört en förstudie följt av ett pilotförsök för att öka kunskapen om social rehabilitering och under de kommande åren kommer den verksamheten ytterligare att breddas.

Aktiviteter 2016

- ✓ Steget vidare drivs vidare enligt den verksamhetsplan som tagits fram av styrgruppen. En analys av samverkan för vuxna (+25 år) ska genomföras under 2016. Detta sker enligt följande:
 - En grupp sätts samman för att definiera uppdraget (januari)
 - En utredare tillsätts för att enligt uppdragsbeskrivning genomföra utredning av en samverkansplattform för vuxna (februari)
 - En referensgrupp utses som ”bollplank” för utredaren (februari)
 - Utredningen genomförs under perioden februari-augustiRapport lämnas till Samordningsförbundet i september/oktober.
- ✓ Under året genomförs det tredje steget i utvecklingen av förberedelse för arbetslivsinriktad rehabilitering (social rehabilitering) enligt framtagna plan.
- ✓ Under året genomförs en förstudie för att öka kunskapen om stressrelaterad psykisk ohälsa i kontaktyrken.

Mål 2016

- ✓ Steget vidare tillämpar sedan 2014 social redovisning som redovisningsmetod och där anges verksamhetens mål.
- ✓ I september/oktober 2016 ska det finnas en färdig utredning som beskriver upplägg och förutsättningar för en samverkansplattform för vuxna i Umeå.
- ✓ Inom ramen för vidareutvecklingen av förberedelse för arbetslivsinriktad rehabilitering är de viktigaste målen för 2016: (måste kompletteras)
- ✓ Förstudien för stressrelaterad psykisk ohälsa ska leda fram till:
 - Synliggörande av metoder för rehabilitering åter i arbete riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.
 - Utveckla preventiva metoder i syfte att stoppa den negativa utvecklingen av stressrelaterad ohälsa.

Uppföljning

- ✓ Styrgruppen för steget vidare ansvarar för att rapportera till Samordningsförbundet.
- ✓ För avrapportering av utredningen vuxenplattform ansvarar utredaren och förbundschefen.

- ✓ För avrapportering av insatsen Förberedelse för arbetslivsinriktad rehabilitering ansvarar Ansvariga chefer i Umeå kommun.
- ✓ För avrapportering av förstudien ansvarar Försäkringskassan

Uppföljning sker i enlighet med framtaget årshjul.

10.3 Samverkansplattform primärvård - NAFS

Nulägesbeskrivning befintlig verksamhet

NAFS betyder Närsjukvård (Primärvård), Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialtjänsten i samverkan och finns på alla hälsocentraler i Umeåregionen. I NAFS ingår också några kliniker på Norrlands universitetssjukhus – NUS. Från och med 1 januari 2013 bedrivs verksamheten i form av en överenskommelse mellan huvudmännen och Samordningsförbundet. Varje huvudman har angett vilka uppgifter de ska göra inom ramen för den uppbyggda samverkansstrukturen. Samordningsförbundet har åtagit sig att vara sammankallande för styrgruppen, finansiera ett seminarium per år samt genomföra fyra frukostföreläsningar med handläggarna som deltar i resursteamerna. NAFS följs varje år upp via en enkät som Västerbottens läns landsting ansvarar för. I den senaste enkäten framkom följande brister:

- ✓ introduktion av nya medarbetare brister
 - ✓ uppföljning av ärenden brister
 - ✓ interna rutiner för NAFS-samarbetet saknas hos flera parter
 - ✓ tydlighet i frågeställningar brister
 - ✓ kunskap om de andra myndigheternas uppdrag brister
- ✓ NAFS används inte på önskvärt sätt för unga

Förslag aktiviteter 2016

- ✓ Arbetet inom ramen för NAFS drivs vidare i överensstämmelse med överenskommelsen. Senast 30/9 2016 ska dock den befintliga överenskommelsen ha setts över och en reviderad ha ingåtts.
- ✓ Under 2016 planeras och genomförs en riktad insats för att stärka de NAFS-team som vid uppföljning visat sig ha behov av stöd för utveckling. Samordningsförbundet avsätter särskilda medel för detta.
- ✓ Under 2016 utreds nyttjandet av NAFS för unga.
- ✓ I mars genomförs en obligatorisk introduktionsutbildning för alla nya kontaktpersoner i NAFS.
- ✓ Västerbottens läns landsting genomför i september-oktober den årliga uppföljningen av verksamheten.
- ✓ I december 2016 genomförs ett seminarium med NAFS-teamerna. Vid seminariet presenteras resultatet av enkäten samt en aktuell föreläsning som berör NAFS arbetet.
- ✓ Under året genomförs fyra frukostföreläsningar med aktuell forskning

Mål 2016

- ✓ Senast den 30 september ska det finnas en ny överenskommelse för NAFS samarbetet
- ✓ Medarbetarna i NAFS ska vid uppföljning hösten 2016 uppleva att:
 - I jämförelse med 2015 har introduktionen av nya medarbetare förbättrats

- I jämförelse med 2015 har kunskaperna om de andra myndigheternas uppdrag förbättrats.
- I jämförelse med 2015 har frågeställningarna vid aktualisering till NAFS förbättrats
- I jämförelse med 2015 har uppföljningen av aktualiserade ärenden förbättrats
- ✓ Vid utgången av 2016 ska det finnas interna rutiner för arbetet med NAFS hos samtliga ingående parter

Uppföljning

- ✓ Styrgruppen ansvarar för uppföljning av arbetet och att rapporterar till Samordningsförbundet.

Uppföljning sker i enlighet med framtaget årshjul.

10.4 Lokala samverkan i Vännäs, Vindeln och Nordmaling

Nulägesbeskrivning befintlig verksamhet

Den 1 januari 2014 blev Vännäs kommun medlem i Samordningsförbundet. Från och med 1 januari 2016 är även Vindeln och Nordmaling kommuner medlemmar i förbundet. Under 2015 har ett utvecklingsarbete påbörjats i Vännäs där en lokal modell för samverkan etablerats. Modellen består av en lokal ledningsgrupp för samverkan och en beredningsgrupp med en koordinator/arbetskonsulent. Syftet med modellen är att strukturellt och systematiskt arbeta med lokal samverkan. Det ska också finnas en tydlig koppling till de befintliga samverkansplattformarna i Umeå i form av att dessa nyttjas för människor som behöver ett mer omfattande stöd. Samverkansplattformarna har ett antal platser avsatta för kranskommunerna. Den modell som finns i Vännäs har presenterats för representanter för Nordmaling och Vindelns kommuner och det finns en vilja att utveckla en likande modell i respektive kommun. Som styrdokument för arbetet med unga i kommunen gäller den lokala överenskommelsen för att motverka arbetslöshet bland unga (DUA). För de som är äldre än 25 rekommenderas att en lokal plan tas fram.

Aktiviteter 2016

- ✓ I januari etableras en lokal ledningsgrupp för samverkan i respektive kommun (Detta finns i Vännäs). Gruppen består av chefer från Socialtjänsten, Arbetsmarknadsenheten, skolan, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Hälsocentralen.
- ✓ Under andra kvartalet 2016 etableras en lokal beredningsgrupp för samverkan i respektive kommun. Kommunen anställer en koordinator/arbetskonsulent med uppgift att operativt koordinera beredningsgruppen samt arbeta med individer i samverkan (Detta finns i Vännäs).
- ✓ Under första kvartalet 2016 genomförs en gemensam kick-off med ledningsgrupperna i Vännäs, Vindeln och Nordmaling.
- ✓ Under andra kvartalet 2016 genomförs en kick-off med personal i samverka med syfte att initiera det lokala arbetet (Gäller ej Vännäs).
- ✓ Senast i april 2016 har ett årshjul tagits fram som anger alla aktiviteter i det lokala samverkansarbetet i respektive kommun.

- ✓ Från och med andra kvartalet 2016 deltar den lokala koordinatör/arbetskonsulent i ett nätverk som Samordningsförbundet ansvarar för. Nätverket syftar till regional sammanhållning av samverkan.

Mål 2016

- ✓ Cheferna i de lokala ledningsgrupperna för samverkan anser att det finns en fungerande ledning för lokal samverkan.
 - 80 % av cheferna anger på 10-gradig skala att den lokala ledningen för samverkan fungerar i hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).
- ✓ Medarbetarna i den lokala beredningsgruppen anser att det finns en fungerande lokal samverkan.
 - 80 % av medarbetarna anger på 10-gradig skala att den lokala samverkan fungerar i hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).
- ✓ Chefer och medarbetarna anser att det finns en fungerande regional samverkan.
 - 60 % av chefer och medarbetarna anger på 10-gradig skala att den lokala samverkan fungerar i hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).
- ✓ Ledningsgruppen och beredningsgruppen har sammanträtt enligt framtaget årshjul
- ✓ 40 människor (16-64 år) ska under året varit i samverkan
- ✓ För mål på individnivå gäller Samordningsförbundet övergripande individmål

Uppföljning

- ✓ Den lokala ledningsgruppen för samverkan ansvarar för uppföljning av arbetet och att avrapportera till samordningsförbundet.

11. Stödstruktur för samverkan

11.1 Ledarskapsutveckling

Samordningsförbunden arbetar allt mer med strukturell samverkan vilket ställer högre krav på alla inblandade parter, inte minst chefer och ledare på olika nivåer. Det finns en lång erfarenhet av samverkan och goda insikter om vilka krav det ställer på ledarna. Ledare som utbildas för, och i sin vardag befinner sig i linjeverksamhet. För att den strukturella samverkan ska vidareutvecklas måste ledarskapet också utvecklas. Därför har en stödstruktur för ledarskap i samverkan tagits fram. En struktur kommer att möjliggöra en förädling av den befintliga samverkanskulturen. Syftet med stödstrukturen är ytterst att samverkan ska genomsyra involverade organisationer och kan brytas ner i följande delsyften:

- ✓ att aktivt motverka ett ”vi och dem” tänk genom att bygga relationer baserat på operativt arbete och ömsesidig tillit.
- ✓ att sätta ramar, vidmakthålla och utveckla samverkan via ett utvecklat ledarskap i samverkan
- ✓ att ska skapa utrymme och förutsättningar för att hantera svåra frågor
- ✓ att bidra till arbetande och inte passiva styrgrupper

Stödstrukturens komponenter

- ✓ Övergripande policy (styrdokument)
- ✓ Introduktionsutbildning
- ✓ Årliga lokala ledardagar

- ✓ Uppföljning
- ✓ Ledarskapsutveckling i Norrland (Nätverkande)

Planerad aktivitet 2016

- ✓ Introduktion av nya ledare i samverkan enligt stödstrukturens upplägg
- ✓ Introduktion av nya styrgrupper enligt stödstrukturens upplägg
- ✓ Årlig enkät till ledare i samverkan enligt stödstrukturens upplägg (mars)
- ✓ Årlig ledardag för ledare i samverkan (oktober)
- ✓ Mål för ledarskap i samverkans ska tas fram senast mars 2016.

Uppföljning

- ✓ Målen för 2016 följs upp vid den årliga ledarskapsenkäten i mars 2017. Förbundschefen är ansvarig för sammanställning av enkäten och rapportering till styrelsen.

11.2 Samverkanskunskap för nya medarbetare

För att stärka samverkan är det viktigt att nya medarbetare hos huvudmännen som på olika sätt kommer att beröras av samverkan får en introduktion till det lokala samverkansarbetet.

Planerad aktivitet 2016

- ✓ Kansliet ansvarar för att anordna 1-2 öppna föreläsningar för nya medarbetare som en introduktion till lokal samverkan.

11.3 Omvärldsbevakning

Förbundet ska fortsätta att prioritera omvärldsbevakning. Den finansiella samordningen har under snart tio års tid utvecklats runt om i Sverige. Det innebär att mängder av insatser genomförs på olika håll. Det är också viktigt att ha en god kunskap om politiska beslut och förändringar i regelverk och insatser hos huvudmännen som påverkar den finansiella samordningen.

Planerad aktivitet 2016

- ✓ Deltagande i Nationella nätverkets – NNS aktiviteter
- ✓ Deltagande i nationella, regionala och lokala konferenser
- ✓ Studiebesök hos andra Samordningsförbund
- ✓ Regelbunden avstämning av regelförändringar, nya insatser, prioriteringar m.m. inom huvudmännens ordinarie verksamhet som påverkar den finansiella samordningen

Att ha en god omvärldsbevakning är ett delat ansvar mellan alla som är involverade i den finansiella samordningen. I vilken grad omvärldsbevakningen förbättrats och vilka effekter det gett följs upp årligen och analyseras vid verksamhetsplanering och årsredovisning.

11.4 Kommunikation

Förbundet tog under 2013 fram en ny kommunikationsplan som styrdokument för all kommunikation. Planen anger förbundets interna kommunikation, det vill säga gentemot förbundets ägare, både på politiskt såväl som på tjänstemannanivå. Planen anger även förbundets externa kommunikation, såväl lokalt som regionalt och nationellt. I planen finns mål som följs upp och analyseras årligen vid verksamhetsplanering och årsredovisning.

Planerad aktivitet 2016

- ✓ Under 2016 avser förbundet att prioritera kommunikationen gentemot den politiska nivån, såväl lokalt, regionalt som nationellt. Följande konkreta aktiviteter planeras:
 - Informera samtliga politiska partier om Samordningsförbundet
 - Informera Västerbottens läns riksdagsmän
- ✓ Förbundet ska bidra till en debattartikel om arbetskraftsförsörjningen

11.5 Förbättrad samverkan med arbetsmarknaden

Att förbättra metoder för att arbeta med arbetsgivare och andra samhällsbyggare är viktigt då våra målgrupper kräver andra metoder är vanlig matchning.

Planerad verksamhet och aktiviteter 2016

- ✓ Samordningsförbundet kommer att fortsätta stödja projektet Stödstruktur för sociala företag.
- ✓ 2014 startade projektet Matcha som syftar till att utveckla och pröva andra sätt att matcha förbundets målgrupper mot arbete. Matcha riktar sig i första hand mot Ungdomstorget och Steget vidare målgrupper.
- ✓ I Steget vidare har fokus på utslussning av deltagarna mot arbete stärkts genom att ytterligare en arbetsförmedlare tillförts verksamheten.
- ✓ På Ungdomstorget arbetar man kontinuerligt med arbetsgivarkontakter.
- ✓ Om goda exempel på andra orter eller i andra verksamheter identifieras kommer dessa att studeras.
- ✓ Under första kvartalet 2016 ska beredningsgruppen och styrelsen avsätta tid för att diskutera ytterligare attitydpåverkande insatser mot arbetsgivare.
- ✓ Samordningsförbundet ska vara delaktig i en debattartikel om problematiken runt arbetskraftsförsörjningen.

Mål för 2016

- ✓ Stödstrukturen ska i samarbete med andra intressenter, företagsfrämjande aktörer, offentlig sektor och samarbetspartners ha för Umeå och Vännäs kommun implementerat: Ett väl fungerande och kommunicerande funktionsnätverk och/eller inkubatorlösning med ett tydligt koordinerande huvudmannaskap för socialt företagande” (Målsättning för Q1 2017)
- ✓ **Attitydpåverkande insatser mot arbetsgivare ska genomföras under året.**

11.6 Sammanhållning Umeåregionen

Samordningsförbundet har växt till att omfatta fyra kommuner i Umeåregionen och ambitionen är att växa ytterligare. Det är därför viktigt att det finns ett utbyte av erfarenheter och att de verksamheter som bedrivs hålls samman till den grad det är till nytta för våra målgrupper. Ambitionen är därför att det ska finnas ett utbyte över kommungränserna på alla nivåer. Den politiska nivån säkerställer styrelsen genom sitt sätt att arbeta. På chefsnivå sker detta i styrgrupper och inom ramen för den stödstruktur för ledarskap som håller på att byggas upp. På operativ nivå kommer Samordningsförbundet att hålla i ett nätverk av koordinatörer/projektledare/utvecklingsledare och andra nyckelpersoner.

Planerad verksamhet och aktiviteter 2016

Aktiviteter gällande styrelsen och ledarskap beskrivs på annan plats i verksamhetsplanen. Här anges de aktiviteter som rör nätverket för nyckelpersoner.

- ✓ I februari 2016 kommer en ”kick-off” att hållas för nyckelpersoner i samverkan.
- ✓ Med start senast i Mars 2016 anordnar Samordningsförbundet regelbundna nätverksträffar för nyckelpersoner i samverkan. Inledningsvis sker detta med kort intervall och glesas därefter ut till att hållas varannan månad.

Mål för 2016

- ✓ Deltagarna i nätverket för nyckelpersoner anser att det finns ett fungerande lokalt nätverk.
 - 80 % av deltagarna anger på 10-gradig skala att det lokala nätverket fungerar i hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).
- ✓ Deltagarna i nätverket för nyckelpersoner anser att det lokala nätverket bidrar till att hålla samman insatserna i Umeåregionen.
 - 80 % av deltagarna anger på 10-gradig skala att det lokala nätverket bidrar till att hålla samman insatser i Umeåregionen i hög grad (7-8) eller mycket hög grad (9-10).

12. Övriga utvecklingsområden

12.1 Målgruppsanalys

Samordningsförbundet har beslutat att under 2016 genomföra en sektorsövergripande målgruppsanalys. Syftet med det är att skapa en helhetsbild över de målgrupper som vi idag inte fullt ut når eller som vi idag ger fel insatser eller saknar verktyg att stötta mot egen försörjning. Till stor del handlar detta om att sammanställa befintlig kunskap och statistik samt att analysera den. Att göra en sektorsövergripande analys är viktigt då vi tenderar att förlita oss på sektorsvisa analyser som inte beskriver helheten.

12.2 Expansion

Det finns en uttalad ambition att förbundets ska expandera geografiskt till alla kommuner i Umeåregionen (exklusive Örnsköldsvik som har ett eget förbund). Från och med 1 januari

2014 är Vännäs kommun medlem i förbundet och från och med 1 januari 2016 är även Vindeln och Nordmalings kommuner medlemmar.

Planerad aktivitet 2016

- ✓ En fördjupad dialog med Bjurholm och Robertsfors kommuner har initierats om att söka medlemskap i Samordningsförbundet Umeåregionen

Mål för 2016

- ✓ Senast den 31 maj 2016 ska Robertsfors och Bjurholms kommuner ha sökt medlemskap i Samordningsförbundet och dessa ansökningar ska senast 2016-12-31 vara behandlad i samtliga beslutade församlingar.

12.3 Utveckla system för uppföljning

En viktig uppgift för Samordningsförbundet är att på ett strukturerat sätt följa upp de verksamheter som finansieras av förbundet. För detta ändamål har styrelsen beslutat att använda en kombination av metoder.

- ✓ Alla verksamheter som helt eller delvis finansieras med statliga samverkansmedel ska registreras i SUS – Systemet för uppföljning av samverkansinsatser. Systemet möjliggör uppföljning på deltagarnivå.
- ✓ Varje verksamhet/projekt lämnar två rapporter per år. Vid halvårsskiftet redovisas statistik och vid årets slut avrapporteras årets totala verksamhet.
- ✓ Ibland används externa utvärderare. Ofta är de knuta till Umeå universitet men det förekommer också att privata aktörer kan ta på sig utvärderingsuppdrag för Samordningsförbundets räkning.
- ✓ En ytterligare metod som används är att anlita studenter för olika uppdrag. Under senare år har dock denna metod används i begränsad omfattning
- ✓ Under 2014 och 2015 har försök gjorts att följa upp Steget vidare via social redovisning. Utfallet har bedömts som gott och därför är ambitionen att ytterligare använda sig av social redovisning i Samordningsförbundets verksamheter.
- ✓ Samordningsförbundet Umeåregionen deltar aktivt i det utvecklingsarbete som Nationella nätverket – NNS gör vad gäller uppföljning av samverkan.

Utvecklingsområde 2016

- ✓ Den sociala redovisningen i Steget vidare ska vidareutvecklas.
- ✓ Förutsättningen att använda social redovisning även för Ungdomsinsatserna ska utredas och om möjligt initieras.

13. Budget

Budget 2016-2018, tkr						
	2005- 2014	2015	2016	2017	2018	2005- 2018
	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Budget	Summa
Intäkter						
- Försäkringskassan i Västerbotten	46 976	5 300	6 215	5 500	5 500	69 491
- Umeå kommun, 86,7% av arb bef	23 476	2 488	2 694	2 384	2 384	33 427
- Vännäs kommun, 5,6% av arb bef	153	162	174	154	154	797
- Nordmaling kommun, 4,4% av bef			137	121	121	379
- Vindeln kommun, 3,3 % av arb bef			103	91	91	284
- Västerbottens läns landsting	23 488	2 650	3 108	2 750	2 750	34 746
Summa intäkter	94 093	10 600	12 430	11 000	11 000	139 123
Kostnader						
<i>Projektkostnader</i>						
- Beslutade projektkostnader, se bil	81 619	8 853	6 049	2 885	0	99 406
- Ej beslutade projektkostnader, se bil	0	0	5 045	5 300	7 920	18 265
Summa projektkostnader	81 619	8 853	11 094	8 185	7 920	117 671
<i>Projektnära kostnader</i>						
- Extern kartläggning/analys	51	0	300	0	0	351
- Extern utvärdering	1 777	88	120	70	60	2 115
- varav utvärdering Ungdomstorget	327	0				327
- varav omk kostnad för studenter	5	0	10	10	10	35
- varav kostnad för övr uppföljning	61	0	30	30	30	151
- varav kostnad för medbedömare	39	0				39
- varav utv./processstöd primärvård	1 188	48	40	30	20	1 326
- varav samh ek analys/social redov	157	40	40	0	0	237
- Information, info-material	680	405	290	290	290	1 955
- varav konf och sem (FK & NAFS)	550	187	100	100	100	1 037
- varav ledarsk-utv (Krans & ledardag)	0	20	100	100	100	320
- varav KLUF	0	189	70	70	70	399
- varav information och mark	130	9	20	20	20	199
Summa projektnära kostnader	2 508	493	710	360	350	4 421
<i>Kansli-Administrativa kostnader</i>						
- Arvoden till styrelsen	1 493	186	210	215	220	2 324
- Arvoden till revisorer	351	37	37	38	39	502
- Ekonomisk administration	1 292	180	180	180	180	2 012
- Förbundschef, 1,0 tjinl pension	5 903	668	731	753	776	8 831
- Bitr. förb-chef, 0,5 tjinl pension			336	346	357	1 039
- Administratör, 0,5 tjinl pension			219	226	233	678
- Lokal, dator, telefon, mm för tjm	660	107	170	155	160	1 252
- Fortbildning för tjm	40	24	50	55	60	229
- Resor, konferenser	481	43	75	80	85	764
- Övrigt adm	513	131	140	145	150	1 079
S:a kansli/adm kostnader	10 733	1 376	2 148	2 193	2 260	18 710
Summa kostnader	94 860	10 722	13 952	10 738	10 530	140 802
Resultat före finansiella poster	-767	-122	-1 522	262	470	-1 679
Finansiella intäkter	3 380	3	0	0	0	3 383
Resultat efter finansiella poster	2 613	-119	-1 522	262	470	1 704

Projektkostnader 2016-2018 (bilaga), tkr						
	2005-2014	2015	2016	2017	2018	2005-2018
	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Budget	Summa
Beslutade projektkostnader						
P1 Supported Employment	10 154	0				10 154
P2 Gemensamma Taqet	6 624	0				6 624
P3 Unqdomshölsan	1 855	0				1 855
P4 Gemensamma Taqet, FK	315	0				315
P5 Utvärdering, Supported Employm.	83	0				83
P6 Rehab undervisn SFI-elever	1 985	0				1 985
P7 Krami	2 372	0				2 372
P8 Närsjukvård	6 472	0				6 472
P10 Förstudie unqa m funktionshinder	104	0				104
P11 Gemensamma Taqet Vuxna	2 708	0				2 708
P12 VIYA Arena	1 228	0				1 228
P13 Unqdomstorqet	8 295	0				8 295
P14 Förstudie Invandrarkvinnor	269	0				269
P15 NEP-utredningar	1 065	0				1 065
P16 Sesam	1 900	0				1 900
P17 Förstudie Steqet vidare	231	0				231
P18 Mellansteqet	3 224	0				3 224
P19 Supported Employment II	5 421	0				5 421
P20 Kvinnsam (GIYE)	1 100	0				1 100
P21 Unqsam	1 129	0				1 129
P22 Förstudie stödstruktur soc ftq	0	0				0
P23 Psykisk ohälsa och arbetslivet	423	0				423
P24 Tro, hopp och kärlek	516	0				516
P25 Steqet vidare	4 664	0				4 664
P26 Stödstruktur för soc ftq	1 401	450	300			2 151
P27 Insteqet	834	0				834
P28 NEPSAM	569	0				569
P29 Tillägg Steqet Vidare	71	0				71
P30 Unqdomstorqet 2.0	9 191	0				9 191
P32 SAMS	1 835	0				1 835
P33 Förstudie företagsringar	140	0				140
P34 Hikikomeri	1 375	853				2 228
P35 Ambitionshöjning Unqdomstorqet	700	0				700
P36 Steqet vidare 2.0	1 814	2 450	2 069			6 333
P37 Matcha	857	940	800			2 597
P41 Vännäs		230				230
P42 Våga växa	580	0				580
P43 Förstudie förrehabilitering	115	0				115
P45 Unqdomstorqet 3.0		2 880	2 880	2 885		8 645
P46 Insatser för unqa		1 050				1 050
S:a beslutade projektkostnader	81 619	8 853	6 049	2 885	0	99 406
Ej beslutade projektkostnader						
Befintliga projekt						
Förberedelse för arbetsrehabilitering			1 215			1 215
Steqet vidare 3				2 200	2 300	4 500
Vännäs			370	380	390	1 140
Insatser för unqa			1 370	840	860	3 070
Unqdomstorqet 4.0					3 000	3 000
Insats NAFS			300			300
S:a befintliga projekt			3 255	3 420	6 550	12 925
Nya projekt						
P48 Nordmaling			370	380	390	1 140
P49 Vindeln			370	380	390	1 140
P50 Psykisk ohälsa kvinnor			500			500
P51 Skolkoordinator			300	300		600
P52 Uppsökande insatser unqdomar			250	250		500
P53 Projekt 53				380	390	770
P54 Projekt 54				190	200	390
S:a nya projekt			1 790	1 880	1 370	5 040
S:a ej beslutade projektkostnader			5 045	5 300	7 920	17 965
S:a totala projektkostnader	81 619	8 853	11 094	8 185	7 920	117 371